
Budsjett-innst. S. nr. 4

(2007-2008)

Budsjettinnstilling til Stortinget
fra justiskomiteen

St.prp. nr. 1 (2007-2008) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2007-2008)

**Innstilling fra justiskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet
for 2008, kapitler under Justis- og politidepartementet mv.
(rammeområde 5)**

INNHold

1.	Innledning	5
2.	Regjeringens budsjettforslag	5
3.	Stortingets vedtak om rammesum	8
4.	Komiteens merknader	8
4.1	Komiteens generelle merknader	8
4.2	Merknader fra de enkelte fraksjoner - partienes primære rammeforslag	8
4.3	Merknader til de enkelte kapitler	17
5.	Forslag fra mindretall	43
7.	Komiteens tilråding	44
	Vedlegg	49

Budsjett-innst. S. nr. 4

(2007-2008)

Budsjettinnstilling til Stortinget fra justiskomiteen

St.prp. nr. 1 (2007-2008) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2007-2008)

Innstilling fra justiskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2008, kapitler under Justis- og politidepartementet mv. (rammeområde 5)

Til Stortinget

1. INNLEDNING

Komiteen fremmer i denne innstillingen forslag om bevilgninger på statsbudsjettet for 2008 under de kapitler som er fordelt til komiteen under rammeområde 5

2. REGJERINGENS BUDSJETTFORSLAG

Nedenfor følger en oversikt over bevilgningsforslaget under rammeområde 5 som det fremgår av St.prp. nr. 1 (2007-2008) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2007-2008) fordelt på kapitler og poster.

ved Stortingets vedtak 18. oktober 2007, jf. Innst. S. nr. 2 (2007-2008).

Komiteinnstillingen omfatter alle administrasjonsgrener under Justis- og politidepartementet med unntak av kap. 480 Svalbardbudsjettet, kap. 451/3451 Samfunnssikkerhet og beredskap, kap. 456 Direktoratet for nødkommunikasjon, samt kap. 5630 Aksjer i Norsk Eiendomsinformasjon as. Kap. 456 inngår i rammeområde 18 (Transport- og kommunikasjon), kap. 480 inngår i rammeområde 4 (Utenriks), kap. 451/3451 ligger under rammeområde 8 (Forsvar), mens kap. 5630 er en del av rammeområde 23 (Utbytte mv.).

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 1
Utgifter i hele kroner			
<i>Høyesterett</i>			
61		Høyesterett	61 509 000
	1	Driftsutgifter	61 509 000
<i>Justis- og politidepartementet</i>			
400		Justisdepartementet	251 146 000
	1	Driftsutgifter	240 274 000
	71	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	10 872 000
410		Tingrettene og lagmannsrettene	1 373 983 000
	1	Driftsutgifter	1 328 733 000
	21	Spesielle driftsutgifter	45 250 000
411		Domstoladministrasjonen	61 878 000
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 410, post 1	61 878 000
412		Tinglysingsprosjektet	170 489 000
	1	Driftsutgifter	170 489 000

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 1
413		Jordskifterettene	163 431 000
	1	Driftsutgifter	156 192 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	7 239 000
414		Forlikråd og andre domsutgifter	145 464 000
	1	Driftsutgifter	96 215 000
	21	Spesielle driftsutgifter	49 249 000
430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning	2 502 574 000
	1	Driftsutgifter	2 242 472 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 430 post 1</i>	54 785 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	160 980 000
	60	Refusjoner til kommunene, forvaringsdømte mv., <i>kan overføres</i>	27 200 000
	70	Tilskudd	17 137 000
432		Kriminalomsorgens utdanningssenter (KRUS)	191 831 000
	1	Driftsutgifter	191 831 000
440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten	7 612 667 000
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441, post 1</i>	7 422 102 000
	21	Spesielle driftsutgifter	68 929 000
	22	Søk etter omkomne på havet, i innsjøer og vassdrag, <i>kan overføres</i>	7 302 000
	23	Sideutgifter i forbindelse med sivile gjøremål	54 634 000
	70	Tilskudd	10 278 000
	71	Tilskudd Norsk rettsmuseum	2 422 000
	73	Tilskudd til EUs yttergrensefond	47 000 000
441		Oslo politidistrikt	1 479 731 000
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 440, post 1</i>	1 479 731 000
442		Politihøgskolen	288 027 000
	1	Driftsutgifter	288 027 000
445		Den høyere påtalemyndighet	113 202 000
	1	Driftsutgifter	113 202 000
446		Den militære påtalemyndighet	5 120 000
	1	Driftsutgifter	5 120 000
448		Grensekommissæren	4 977 000
	1	Driftsutgifter	4 977 000
450		Sivile vernepliktige	95 746 000
	1	Driftsutgifter	95 746 000
452		Sentral krisehåndtering	10 056 000
	1	Driftsutgifter	10 056 000
455		Redningstjenesten	692 172 000
	1	Driftsutgifter	459 520 000
	21	Spesielle driftsutgifter	7 517 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	131 455 000
	71	Tilskudd til frivillige organisasjoner i redningstjenesten	12 211 000
	72	Tilskudd til nød- og sikkerhetstjenester	81 469 000
460		Spesialenheten for politisaker	28 401 000
	1	Driftsutgifter	28 401 000
466		Særskilte straffesaksutgifter m.m.	670 100 000
	1	Driftsutgifter	670 100 000
467		Norsk Lovtidend	3 737 000
	1	Driftsutgifter	3 737 000
468		Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker	12 725 000
	1	Driftsutgifter	12 725 000
470		Fri rettshjelp	607 408 000
	1	Driftsutgifter	6 380 000
	70	Fri sakførsel	412 073 000
	71	Fritt rettsråd	159 949 000
	72	Tilskudd til spesielle rettshjelpiltak	29 006 000

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 1
471		Statens erstatningsansvar	141 255 000
	71	Erstatningsansvar m.m., <i>overslagsbevilgning</i>	124 237 000
	72	Erstatning for uberettiget straffeforfølging, <i>overslagsbevilgning</i>	17 018 000
472		Voldsoffererstatning og rådgiving for kriminalitetsofre	168 155 000
	1	Driftsutgifter	18 072 000
	70	Erstatning til voldsofre, <i>overslagsbevilgning</i>	150 083 000
473		Justissekretariatene	25 252 000
	1	Driftsutgifter	25 252 000
474		Konfliktråd	42 032 000
	1	Driftsutgifter	42 032 000
475		Bobehandling	54 143 000
	1	Driftsutgifter	46 556 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	7 587 000
		Sum utgifter rammeområde 5	16 977 211 000

Inntekter i hele kroner

Inntekter under departementene

3400		Justisdepartementet	78 000
	1	Diverse inntekter	78 000
3410		Rettsgebyr	128 903 000
	1	Rettsgebyr	128 903 000
3412		Tinglysingsprosjektet	1 114 835 000
	1	Gebyrinntekter, borettsregister	57 650 000
	2	Gebyrinntekter, fast eiendom	1 057 185 000
3413		Jordskifterettene	19 708 000
	1	Saks- og gebyrinntekter	12 398 000
	2	Sideutgifter	7 310 000
3430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning	67 105 000
	2	Arbeidsdriftens inntekter	48 359 000
	3	Andre inntekter	17 238 000
	4	Tilskudd	1 508 000
3432		Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS)	1 470 000
	3	Andre inntekter	1 470 000
3440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten	1 126 507 000
	1	Gebyrer	257 440 000
	2	Refusjoner mv.	215 009 000
	4	Gebyrer - vaktelskap	1 207 000
	6	Gebyrer - utlendingssaker	112 830 000
	7	Gebyrer - sivile gjøremål	540 021 000
3441		Oslo politidistrikt	25 373 000
	2	Refusjoner	22 543 000
	3	Salgsinntekter	190 000
	5	Personalbarnehage	2 640 000
3442		Politihøgskolen	20 789 000
	2	Diverse inntekter	5 481 000
	3	Inntekter fra Justissektorens kurs- og øvingscenter	15 308 000
3450		Sivile vernepliktige, driftsinntekter	44 123 000
	1	Inntekter av arbeid	43 659 000
	2	Andre inntekter	464 000
3455		Redningstjenesten	18 945 000
	1	Refusjoner	18 945 000
3470		Fri rettshjelp	3 000 000
	1	Tilkjente saksomkostninger m.m.	3 000 000
3473		Justissekretariatene	200 000
	1	Diverse inntekter	200 000

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 1
3474		Konfliktråd	1 043 000
	2	Refusjoner	1 043 000
		Sum inntekter rammeområde 5	2 572 079 000
		Netto rammeområde 5	14 405 132 000

3. STORTINGETS VEDTAK OM RAMMESUM

Ved vedtak i Stortinget 27. november 2007 er netto utgiftsramme for rammeområde 5 endelig fastsatt til kr 14 405 132 000, jf. Budsjett-innst. S. I (2007-2008). De fremsatte bevilgningsforslag i innstillingen bygger på denne rammen, jf. Stortingets forretningsorden § 19.

4. KOMITEENS MERKNADER

4.1 Komiteens generelle merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, lederen Anne Marit Bjørnflaten, Thomas Breen, Ingrid Heggø og Hilde Magnusson Lydvo, fra Fremskrittspartiet, Jan Arild Ellingsen, Solveig Horne og Morten Ørsal Johansen, fra Høyre, Elisabeth Aspaker og André Oktay Dahl, og fra Sosialistisk Venstreparti, Akhtar Chaudhry, viser til den fremlagte St.prp. nr. 1 (2007-2008) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2007-2008) om statsbudsjettet for 2008.

Komiteen mener at justispolitikken hovedformål er å skape et trygt samfunn for alle, både gjennom å forebygge og bekjempe kriminalitet og ved å styrke samfunnssikkerheten. Dette må gjøres innenfor de sentrale verdiene i justissektoren: trygghet, demokrati og rettssikkerhet. For å oppnå dette viser komiteen til at Regjeringens uttalte mål for kriminalpolitikken er å forebygge bedre, oppklare mer, reagere raskere og rehabiliterer bedre. Komiteen er enig i at det er viktig med en målrettet og balansert satsing på politiet, domstolene og kriminalomsorgen.

Komiteen understreker at å sørge for trygghet i samfunnet er et velferdsspørsmål og et stort offentlig ansvar. Derfor er det viktig med forebyggende velferdstiltak som gode lokalsamfunn og fritids- og aktivitetstilbud, som et ledd i arbeidet med å forhindre at kriminelle handlinger blir begått. Komiteen har derfor ved flere anledninger tatt til orde for at det må etableres politiråd i alle landets kommuner, for å styrke dialogen og samhandlingen mellom politi og lokale offentlige myndigheter. Komiteen har merket seg at aktører både innenfor politiet, kriminalomsorgen og rettsapparatet er opptatt av at det forebyggende arbeidet må vektlegges mer, og blant annet gis egne målekriterier.

Komiteen er fornøyd med at Regjeringen satser på kriminalitetsbekjempende tiltak som utvidet bruk av DNA-analyser i etterforskningen, rekordhøyt opptak til politihøgskolen og fjerning av soningskøen.

Komiteen viser til at det i tillegg innføres tilstedevakt ved alle redningshelikopterbasene på fastlandet, og det samlede tilskuddet til den frivillige redningstjenesten foreslås doblet. Komiteen vil gi honnør til den satsing Regjeringen gjør på dette feltet neste år. Ikke minst at responstiden settes til 15 minutter i hele landet og at man har fått ordningen med lege på plass. Selv om det har tatt mer enn 5 år, er resultatet samlet sett bra.

Komiteen vil også understreke og støtte opp om den økte satsingen på de frivillige organisasjoner, som Regjeringen har funnet rom for. Det arbeidet disse utfører er i mange tilfeller uvurderlig og helt avgjørende for et positivt resultat i enkelte redningsaksjoner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at Regjeringen i statsbudsjettet for 2008 viderefører styrkingen av hele straffesakskjeden, og bevilgningene til justisfeltet økes derfor totalt med 1,9 mrd. kroner. Bevilgningene over Justisdepartementets budsjett øker nominelt med ca. 1,5 mrd. kroner (9,2 pst.).

4.2 Merknader fra de enkelte fraksjoner - partienes primære rammeforslag

Merknad fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til Regjeringens mål om å drive en aktiv, helhetlig og kunnskapsbasert justispolitikk, og understreker betydningen av å se justispolitikken i et bredt velferdspolitisk perspektiv. Dette innebærer bl.a. at kriminalpolitikken må ses i sammenheng med en god barne- og ungdomspolitik og en god sosial- og integreringspolitikk. Gode velferdstilbud bidrar til utjevning av forskjeller og forebygging av kriminalitet.

Flertallet viser til Regjeringens ønske om å løse samfunnets utfordringer i fellesskap framfor å gi skattelette. Dette er en politikk som bidrar til styrking av velferdstilbudet generelt og sikrer betydelig satsing på justissektoren spesielt.

Flertallet viser til at det rød-grønne flertallet på Stortinget har økt politibudsjettet med til sammen ca.

260 mill. kroner i løpet av 2006 og 2007, og er tilfreds med at Regjeringen foreslår en økning på ytterligere 245 mill. kroner i 2008. I tillegg kommer 20 mill. kroner som er foreslått lagt inn til politiet i saldert budsjett for 2007. Flertallet vil særlig trekke fram at styrkingen innbefatter økt bruk av DNA i etterforskningen og økt innsats mot vold i nære relasjoner.

Flertallet er glad for at Regjeringen har grepet tak i utfordringene knyttet til bemanningssituasjonen i politiet. I 2003 ble kun 240 studenter tatt opp ved Politihøgskolen. I 2007 økte opptaket til rekordhøye 432 studenter, altså en økning på nærmere 200 studenter i forhold til 2003. Flertallet viser til at det som kjent tar tre år å utdanne en politimann/politikvinne. Følgelig kunne en bare i fjor ha ansatt nesten 200 flere politifolk rundt om i politidistriktene dersom den forrige regjeringen hadde sørget for like høyt inntak på Politihøgskolen som den rød-grønne regjeringen har gjort. Flertallet er tilfreds med at Regjeringen legger opp til et like høyt opptak i 2008 som i inneværende år, og at den vurderer behovet for ytterligere økning i utdanningskapasiteten. Dessverre vil ikke den fulle virkning av Regjeringens satsing på å utdanne flere politifolk få full effekt før i 2010. Flertallet er derfor tilfreds med at Regjeringen også vurderer andre tiltak for å bedre bemanningssituasjonen, herunder tiltak for å få seniorer til å stå lenger i jobb og tiltak for å tilsette flere i sivile stillinger.

Flertallet viser til Regjeringens mål om at det skal gå kortest mulig tid fra den kriminelle handlingen er begått, til dom avsies og straff gjennomføres, og vil særlig understreke viktigheten av dette i forhold til unge lovbrytere. Flertallet er svært tilfreds med at Regjeringens målrettede arbeid for å fjerne soningskøen gir resultater. Soningskøen har blitt redusert fra 2 791 dommer pr. 30. juni 2006 til 1 350 28. september 2007, noe som hovedsakelig skyldes at det er bygget flere fengselsplasser. Flertallet vil bemerke at reglene for fremskutt løslatelse ikke er endret siden den forrige regjeringen.

Flertallet er fornøyd med at Regjeringen legger opp til å øke de samlede bevilgningene til kriminalomsorgen med om lag 630 mill. kroner. Dette innebærer bl.a. etablering av 77 nye fengselsplasser i 2008, prøvprosjekt med soning med elektronisk kontroll, ekstraordinært vedlikehold ved Ullersmo fengsel, ekstra til drift av kriminalomsorgen og økt opptak av aspiranter til Kriminalomsorgens Utdanningssenter. Byggingen av Halden Fengsel vil gi ytterligere 251 nye fengselsplasser når det står klart i 2010.

Flertallet viser til at Regjeringen foreslår å øke satsingen på rednings- og beredskapsområdet med om lag 160 mill. kroner i 2008. I dag har helikopterbasene på Sola, Banak og Bodø tilstedevakt med lege og utrykningstid på ca. 15 minutter. Regjeringen legger opp til å etablere tilstedevakt også ved helikopterbasene ved Ørlandet, Rygge og Florø i løpet av 2008. Flertallet er svært tilfreds med at hele landet dermed sikres god beredskap og kort utrykningstid.

Flertallet vil også understreke betydningen av frivilliges innsats i redningstjenesten. Flertallet er der-

for svært fornøyd med Regjeringens forslag om å doble det samlede tilskuddet til de frivillige organisasjonene som driver redningsarbeid. I tillegg er refusjonssetene som har vært uendret de siste åtte årene regulert opp med 35 pst.

Flertallet viser til Regjeringens mål om å sikre ofre for alvorlig kriminalitet bedre oppfølging enn i dag. Flertallet er tilfreds med Regjeringens forslag om å styrke fornærmedes stilling i straffeprosessen, bl.a. ved en utvidelse av retten til bistandsadvokat og styrket rett til informasjon fra politi- og påtalemyndighet. Flertallet støtter også Regjeringens forslag om å utvide voldsoffererstatningsordningen, slik at flere handlinger omfattes, og viser til at utbetalingene er beregnet å øke med 13 mill. kroner som følge av dette.

Flertallet viser til at det nylig er etablert Barnehus i Bergen og Hamar. Barnehusene skal gi helhetlig hjelp, omsorg og behandling til barn som har vært utsatt for vold og seksuelle overgrep eller har vært vitne til vold i nære relasjoner. Flertallet viser til at Regjeringen foreslår avsatt 5,5 mill. kroner til å etablere ytterligere tre Barnehus i 2008, og er svært tilfreds med at Barnehus dermed er sikret som et landsdekkende tilbud. Flertallet mener at disse bør etableres i bl.a. Kristiansand og Tromsø.

Merknad fra Fremskrittspartiet

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det å ha trygghet for liv og eiendom er en viktig verdi. Derfor mener disse medlemmer at debatten om en velfungerende rettsstat og et fungerende politi er en verdidebatt.

Disse medlemmer registrerer at Regjeringen foreslår en styrking av politibudsjettet, men mener at dette ikke på langt nær er nok. Regjeringens forslag vil dessverre ikke bedre tryggheten for folk flest. Det gis i budsjettforslaget ikke rom for høyere aktivitet. Politiets utfordring når det gjelder å gi folket den polititjenesten og tryggheten de har krav på blir stadig større. Disse medlemmer mener man nærmer seg et kritisk punkt og at vi i dag kun har et minimumspoliti. Dette gir grobunn for mer kriminalitet, og det er ikke samfunnet tjent med. Disse medlemmer mener det er uakseptabelt at voldtekts ofre må vente lenge før de kan avgi forklaring og nødvendige skritt for å sikre bevis utføres. Disse medlemmer mener det er uholdbart at politiet ikke har økonomiske rammer til å rykke ut til ulykker og andre forhold folk trenger bistand til.

Disse medlemmer mener derfor at vi trenger en planmessig opprustning og oppbygging av politiet i Norge slik de har gjort i Sverige.

Disse medlemmer vil derfor øke politiets driftsbudsjett med til sammen 400 mill. kroner neste år. Dette er nødvendig for å sikre at flere politifolk blir utdannet og ansatt, og legge til rette for at eldre erfarne politifolk, som kan gå av med pensjon, gis tilbud om å stå lenger i tjeneste. I tillegg er det nødvendig å bruke langt flere sivilt ansatte i politiet slik at politiutdannet personell kommer ut i operativ tjeneste. Politiet har også et enormt etterslep på investering i moderne utstyr

og hjelpemidler. Dette gjelder ikke minst bilparken. Disse medlemmer vil derfor opprette et eget investeringsbudsjett for politiet på 500 mill. kroner fordelt over to år, og et for Oslo-politiet med 60 mill. kroner fordelt over samme periode. Disse medlemmer mener det er nødvendig å opprettholde et høyt fokus på terrorbekjempelse. For å kunne lykkes med det er det nødvendig med en generell styrkning av politiet og PST.

Disse medlemmer viser til at vi fortsatt har soningskøer i Norge. Disse medlemmer støtter ikke de virkemidlene Regjeringen bruker for å redusere denne køen. Regjeringen har ikke løst soningsproblematikken, Regjeringen har bare flyttet problemet fra innsiden av murene til utsiden av murene, ved økt bruk av prøveløslatelser, ekstraordinære rabatter og samfunnsstraff. Dette mener disse medlemmer strider mot den alminnelige rettsoppfattelsen, og den fratrar domstolene i realiteten rollen som straffeutmåler. Norge har i dag for lave straffer på en rekke områder. Når vi har en utvikling hvor man soner stadig mindre tid av fengselsstraffen i forhold til idømt straff, mener disse medlemmer dette er en feil utvikling. Disse medlemmer mener det er et reelt behov for flere lukkede soningsplasser og foreslår derfor en forsering når det gjelder bygging av nytt fengsel i Halden og øker derfor bevilgningen til dette fengselsbygget med 50 mill. kroner. I tillegg ønsker disse medlemmer å igangsette prosjektet med nytt fengsel med lukkede plasser i Indre Salten og foreslo å bevilge 10 mill. kroner til dette. Disse medlemmer mener det videre er nødvendig å øke kriminalomsorgens driftsmidler i tråd med økt bruk av lukkede plasser og legge til rette for bruk av nedlagte forsvarsanlegg og utvidelser i allerede eksisterende fengsler. Fremskrittspartiet foreslo å sette av 120 mill. kroner til dette i sitt alternative budsjett.

Disse medlemmer er videre sterkt uenig i bruken av hjemmesoning som erstatning for fengsel. Dette er klassejustis, og det er et paradoks at det nettopp er en Arbeiderparti-regjering som gjennomfører noe slikt. Disse medlemmer mener fotlenker kun skal brukes som et kontrollverktøy av personer som er ute på prøve. På denne bakgrunn foreslo Fremskrittspartiet å kutte dette prosjektet med 35 mill. kroner.

Disse medlemmer mener domstolene er samfunnets viktigste organ for å fastslå innbyggernes rettigheter og plikter. En effektiv straffesakskjede fordrer at man har domstoler som har kapasitet til å ta unna saksmengden innen rimelig tid. Å vente lenge på en rettsavgjørelse er dårlig samfunnsøkonomi, og er negativt for de som avventer en straffedom. I tillegg trenger vi domstoler og domslokaler som er tilpasset funksjonshemmede samt er moderne, sikre og hensiktsmessige. Fremskrittspartiet foreslo derfor å styrke domstolene og rettsapparatet med til sammen over 30 mill. kroner.

For disse medlemmer er det viktig å ha omsorg for dem som er ofre for kriminalitet. Disse medlemmer viser til at man flere ganger har fremmet forslag om å opprette et offer- og pårørendeombud. Fremskrittspartiet foreslo også i år å bevilge 2 mill. kroner for å opprette et ombud for kriminalitetsofre og deres pårørende.

Disse medlemmer er videre opptatt av å ha en effektiv og god redningstjeneste. Dette er spesielt viktig for Kyst-Norge. Vi ønsker fortsatt å ha en næring som er knyttet til havet. Det er viktig å gi mennesker som har havet som arbeidsplass trygghet. Disse medlemmer ønsker også en redningstjeneste med internasjonalt samarbeidsfokus. Fremskrittspartiet foreslo derfor å øke bevilgningen til redningstjenesten med 5 mill. kroner.

Kap.	Post	Formål	Kroner
61		Høyesterett (jf. kap. 3061)	
	1	Driftsutgifter, økes med ..... fra kr til kr 61 509 000 til 68 509 000	7 000 000

Disse medlemmer mener det er viktig at Høyesterett har høy troverdighet og stor juridisk kompetanse. Samtidig er det viktig at saker som går til Høyesterett for en juridisk avklaring, får rask og god behandling. Disse medlemmer anser at det er nødvendig å se på avlønningen av høyesterettsdommere. Ønsker Stortinget å tilføre landets beste juridiske kompetanse til landets høyeste domstol, må man ha konkurransedyk-

tige betingelser. Et annet viktig moment, og som kan være en uheldig utvikling, er dersom Høyesterett bare er attraktivt for dem som kommer fra offentlig sektor. En god juridisk avveining forutsetter en sunn blanding mht. karrierebakgrunn, fra både det offentlige og det private. Disse medlemmer mener videre at det er viktig å styrke den generelle kapasiteten i Høyesterett.

Kap.	Post	Formål	Kroner
400		Justisdepartementet (jf. kap. 3400)	
	1	Driftsutgifter reduseres med ..... fra kr 240 274 000 til kr 230 274 000	10 000 000

Disse medlemmer mener det er viktig å effektivisere byråkratiet. Det kan gjøres gjennom omorganisering og modernisering. Dette gjelder også for Justisdepartementet. Disse medlemmer registrerer at man den siste tiden har ferdigstilt en lang rekke store lovreformer. Stortinget har forrige periode behandlet

ny alminnelig straffelov og ny tvistelov. I tillegg forventes det at den spesielle delen av straffeloven kommer til Stortinget i 2008. Dette innebærer at man i løpet av neste år bør kunne redusere departementets driftsbudsjett noe.

Kap.	Post	Formål	Kroner
400		Justisdepartementet (jf. kap. 3400)	
	71	Tilskudd internasjonale organisasjoner økes med ..... fra kr 10 872 000 til kr 14 872 000	4 000 000

Disse medlemmer mener det er viktig å ha et sterkt internasjonalt samarbeid innen justissektoren og er overrasket over at Regjeringen reduserer dette. Tilknnytning til internasjonale organisasjoner er viktig

både i forhold til strafferettspleien og næringslivslovgivning med videre. Disse medlemmer ønsker derfor å styrke denne posten.

Kap.	Post	Formål	Kroner
400		Justisdepartementet (jf. kap. 3400)	
	Ny post	Ombud for kriminalitetsofre økes med ..... fra kr 0 til kr 2 000 000	2 000 000

For disse medlemmer er det viktig å ha fokus på å hjelpe dem som har blitt offer for kriminalitet og deres pårørende. Disse medlemmer viser til at man flere ganger har fremmet forslag om å opprette et offer- og pårørendeombud. For disse medlemmer vil dette arbeidet stå høyt i fokus. Det dreier seg om

holdninger og om å hjelpe mennesker i en vanskelig situasjon som de ufrivillig og uskyldig har havnet opp i. Fremskrittspartiet foreslo derfor også i år å bevilge 2 mill. kroner for å opprette et ombud for kriminalitetsofre og deres pårørende.

Kap.	Post	Formål	Kroner
400		Justisdepartementet	
	Ny 72	Tilskudd organisasjoner økes med ..... fra kr 0 til kr 3 000 000	3 000 000

Disse medlemmer vil fremheve den viktige jobben frivillige og ideelle organisasjoner gjør i forhold til justissektoren. For å ha variert tilbud og bistand, er mangfoldet disse organisasjonene representerer meget viktig for justissektoren. Flere av organisasjonene har et godt tilbud både i forhold til utfordringene rundt løslatelse og oppfølging etter soning. Frelsesarmeen har

også et tilbud for § 12-soning, og har kapasitet til å opprette ytterligere fem plasser. Denne kapasiteten bør benyttes. Fremskrittspartiet foreslo derfor å styrke posten med 3 mill. kroner for å støtte organisasjoner som Stine Sofies Stiftelse, WayBack, Foreningen for fangers pårørende (FFP), SON - Straffedømtes organisasjon i Norge, Maritastiftelsen, og Frelsesarmeen mv.

Kap.	Post	Formål	Kroner
410		Tingrettene og lagmannsrettene (jf. kap. 3410)	
	1	Driftsutgifter økes med ..... fra kr 1 336 833 000 til kr 1 356 833 000	20 000 000

Disse medlemmer mener at domstolene er samfunnets viktigste organ for å fastslå innbyggernes rettigheter og plikter. En effektiv straffesakskjede fordrer at man har domstoler med kapasitet til å ta unna saksmengden innen rimelig tid. Å vente lenge på en rettsavgjørelse, er dårlig samfunnsøkonomi og negativt for dem som venter en straffedom. Regjeringen bør, slik

disse medlemmer ser det, foreta en vesentlig styrking av politiet, slik at flere saker fører til pådømmelse. Det er videre fortsatt et etterslep når det gjelder saker som skal behandles. Disse medlemmer ønsker bedre kapasitet ved domstolene slik at saker ikke blir liggende.

Kap.	Post	Formål	Kroner
411	1	Domstoladministrasjonen (jf. kap. 3411) Driftsutgifter kan nyttes under kap. 410, økes med ..... fra kr 61 878 000 til kr 63 878 000	2 000 000

Disse medlemmer mener at landet trenger domstoler og domslokaler som er tilpasset funksjonshemmede og er moderne, hensiktsmessige og trygge. Spe-

sielt mener disse medlemmer man må få tilpasset rettslokalene for døve og hørselshemmede.

Kap.	Post	Formål	Kroner
414	1	Forliksråd og andre domsutgifter Driftsutgifter økes med ..... fra kr 96 215 000 til kr 99 215 000	3 000 000

Disse medlemmer mener det er viktig å ha god kapasitet og kvalitet i forliksrådene, fordi dette er første trinn i forhold til tvisteløsning for svært mange. Det vil etter disse medlemmers syn være samfunnsøkonomisk lønnsomt at man løser tvistene på lavest mulig nivå.

Disse medlemmer viser til Regjeringens reduksjon av godtgjørelse til forliksrådsmedlemmer og at de i tillegg ikke får dekket tapt arbeidsfortjeneste og kjøregodtgjørelse. Disse medlemmer mener Regjeringen med dette viser liten respekt for det arbeidet forliksrådene nedlegger og mener dette vil gå ut over rekruttering og kvaliteten i forliksrådene.

Kap.	Post	Formål	Kroner
430	1	Kriminalomsorgens sentrale forvaltning (jf. kap. 3430) Driftsutgifter økes med ..... fra kr 2 244 472 000 til kr 2 329 472 000	85 000 000

Disse medlemmer viser til at Norge fortsatt sliter med lang soningskø selv om køen er redusert. Disse medlemmer støtter imidlertid ikke de virkemidlene man bruker for å redusere køen. Regjeringen har ikke løst soningsproblematikken, men bare flyttet problemet fra innsiden av murene til utsiden, ved økt bruk av prøveløslatelser, ekstraordinære rabatter og samfunnsstraff. Dette mener disse medlemmer strider mot den alminnelige rettsoppfattelsen, og den fratrar domstolen i realiteten rollen som straffeutmåler. Norge har i dag for lave straffer på en rekke områder. Når man ser en utvikling hvor stadig mindre av den idømte tiden sones, mener disse medlemmer dette er en feil utvikling. Disse medlemmer vil påpeke at det er et reelt behov for flere lukkede soningsplasser og foreslår derfor forsering når det gjelder bygging av nytt fengsel i Halden, og foreslo å øke bevilgningen for dette fengselsbygget med 50 mill. kroner. I tillegg

ønsker disse medlemmer å igangsette prosjektet med nytt fengsel med lukkede plasser i Indre Salten og foreslo å bevilge 10 mill. kroner til dette. I tillegg må man øke kriminalomsorgens driftsmidler i tråd med økt bruk av lukkede plasser. Disse medlemmer mener det fortsatt bør være mulig å benytte nedlagte forsvarsanlegg og utvidelser i allerede eksisterende fengsler. Fremskrittspartiet foreslo å sette av 120 mill. kroner til dette.

Disse medlemmer er sterkt uenig i bruken av hjemmesoning som erstatning for fengsel. Dette er klassejustis, og det er et paradoks at det nettopp er en Arbeiderparti-ledet regjering som gjennomfører noe slikt. Disse medlemmer mener fotlenker kan brukes som et kontrollverktøy i forhold til personer som er ute på prøve. På denne bakgrunn foreslo Fremskrittspartiet å kutte dette prosjektet med 35 mill. kroner.

Kap.	Post	Formål	Kroner
432	1	Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS) jf. kap. 3432) Driftsutgifter økes med ..... fra kr 191 831 000 til kr 206 831 000	15 000 000

Disse medlemmer viser til at man ønsker å utvide kapasiteten når det gjelder lukkede soningsplasser. Disse medlemmer ønsker blant annet å forsere byggingen av fengslet i Halden og bygge nytt fengsel

med lukkede plasser i Indre Salten. Dette gjør det helt nødvendig å utdanne flere fengselsbetjenter. Disse medlemmer ønsker derfor å opprette to nye klasser.

Kap.	Post	Formål	Kroner
440		Politidirektoratet - politi og lensmannsetaten (jf. kap. 3440)	
	1	Driftsutgifter, økes med ..... fra kr 7 422 102 000 til kr 7 722 102 000	300 000 000
	Ny post	Investeringsbudsjett politiet, økes med ..... fra kr 0 til kr 150 000 000	150 000 000

Trygghet for liv og eiendom er en viktig verdi for disse medlemmer. Derfor mener vi at debatten om en velfungerende rettsstat og et fungerende politi, er en verdidebatt.

Disse medlemmer mener at politiets utfordring når det gjelder å gi folket den polititjenesten og tryggheten de har krav på, blir stadig større. Disse medlemmer mener vi nærmer oss et kritisk punkt og at man i dag kun har et minimumspoliti. Dette gir grobunn for økt kriminalitet, noe samfunnet ikke er tjent med. Disse medlemmer vil hevde at det ikke er akseptabelt at voldtektsofre må vente lenge før de får avgi forklaring, og man ikke tar de nødvendige skritt for å sikre bevis. Disse medlemmer understreker at det er uakseptabelt at politiet ikke har adgang til å rykke ut til ulykker og bistå folk flest når de har behov for hjelp.

Disse medlemmer viser til at Norge i dag er i bunnsjiktet når det gjelder politidekning i Norden. En oversikt over politidekning i forhold til folketall viser at:

- Danmark: har 1 polititjenestemann pr. 509 innbyggere
- Sverige: har 1 polititjenestemann pr. 511 innbyggere
- Norge: har 1 polititjenestemann pr. 592 innbyggere

Skal vi komme opp på nivå med Sverige og Danmark, må vi i forhold til Sverige ha 1 857 flere politi-

folk, og for å komme på dansk nivå må vi ha 1 892. I tillegg har man i Sverige vedtatt å øke antall politifolk med 1 000 ekstra neste år.

Disse medlemmer viser til at Norge, som er et langstrakt land med mange tettsteder, bør ha som ambisjon å ha den beste politidekning i Norden. I tillegg har vi økonomi som gjør det mulig. Disse medlemmer mener derfor man må få en planmessig opprustning og oppbygging av politiet i Norge slik man har gjort i Sverige.

Disse medlemmer foreslo derfor å øke politiets driftsbudsjett med 300 mill. kroner neste år. Dette er nødvendig for å sikre at flere politifolk blir ansatt, og gi eldre erfarne, pensjonsklare politifolk tilstrekkelig tilbud til å stå lenger i tjeneste. I tillegg er det nødvendig å bruke langt flere sivilt ansatte innad i politiet slik at politiutdannet personell kommer ut i operativ tjeneste. Politiet har også et enormt og prekært etterslep på investering i moderne utstyr og hjelpemidler. Dette gjelder ikke minst bilparken. Disse medlemmer mener man må tenke nytt og ønsker at politiet kan kjøpe inn og bruke flere ikke-dødelige "våpen", herunder elektrosjokk-våpen. Dette vil kunne føre til at politiet i mindre grad må ty til konvensjonelle dødelige våpen. Disse medlemmer viser her til at flere tjenestemenn uttrykker stor tilfredshet med pepperspray. Fremskrittspartiet ville derfor i sitt alternative budsjett opprette et eget investeringsbudsjett for politiet på 500 mill. kroner fordelt over to år.

Kap.	Post	Formål	Kroner
441		Oslo Politidistrikt (jf. kap. 3441)	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 440 post 1, økes med ..... fra kr 1 479 731 000 til kr 1 579 731 000	100 000 000
	Ny post	Investeringsbudsjett Oslopolitiet, økes med ..... fra kr 0 til kr 30 000 000	30 000 000

Disse medlemmer registrerer at politiet i Oslo møter helt spesielle utfordringer. Ikke bare er Oslo landets hovedstad når det gjelder statssete, det er også narkotikahovedstad og hovedsete for store deler av den tunge, organiserte kriminaliteten. I tillegg tilsier den store befolkningstettheten at man har en stor andel av det som kan kategoriseres som hverdagskriminalitet.

Dette alene betyr at politiet i Oslo trenger forholdsmessig større ressurser. Det siste året har det også vært en eksplosjon i antall voldtekter i Oslo. For disse medlemmer er det viktig at oppklaring av slike saker blir prioritert og oppklart raskt.

Disse medlemmer viser til at Oslo fortsatt har et stort problem i forhold til gjengkriminalitet. Disse

medlemmer mener samfunnet ikke skal akseptere voldelig gjengkriminalitet og at man må sette inn ytterligere midler til å bekjempe denne kriminaliteten. I tillegg til den gjengkriminaliteten man den siste tid har sett, advarer politiet mot østeuropeisk "mafia" som er i ferd med å få fotfeste i hovedstaden. Dessverre er det også tegn til at MC-kriminaliteten er på fremmarsj igjen.

Disse medlemmer vil påpeke at en kort spasertur ned Oslos hovedgate viser et det foregår en åpen omsetning av narkotika, mens politiet nærmest fremstår som maktesløse tilskuere. Dette er et dårlig signal for unge mennesker i forhold til kriminalitetsforebygging. Disse medlemmer ønsker å sette politiet i stand til å gjøre noe med dette problemet.

Disse medlemmer vil videre peke på en annen utfordring for Oslo-politiet, som er ansvar for sikkerheten rundt ambassader, og sikkerhet i forbindelse med større internasjonale konferanser. Denne type oppgaver er pålagte og prioriterte. I dag ser vi at dette i stor grad har ført til nedprioriteringer av andre deler av politiets oppgaver, herunder forebyggende tiltak og kampen mot hverdagskriminalitet. Dette er ingen heldig situasjon.

Disse medlemmer mener det er et stort behov for investering i nye kjøretøy og sikkerhetsutstyr i Oslo. Det er også behov for en IKT-satsning. Disse medlemmer ønsker et eget investeringsbudsjett for Oslo-politiet.

Kap.	Post	Formål	Kroner
442		Politihøgskolen (jf. kap. 3442)	
	1	Driftsutgifter, økes med ..... fra kr 288 027 000 til kr 298 027 000	10 000 000

Disse medlemmer ønsker en opptrappingsplan for politiet. Målet er å komme på et nivå hvor vi har den beste politidekningen i Norden. Dette gjør det helt nødvendig å utdanne flere politifolk. Dagens utdanningsnivå gir dessverre ikke grunnlag for en satsning om å bli best i Norden. Disse medlemmer ønsker derfor å opprette ytterligere to klasser ved Politihøgskolen.

Disse medlemmer mener at Politihøgskolen er avhengig av et faglig nivå som sikrer og videreutvikler

faget og den pedagogiske kvaliteten. Tilførte midler vil styrke dette tilbudet, og man vil i større grad kunne prioritere forskning. Disse medlemmer mener Politihøgskolen må igangsette arbeidet med å utvikle lederutdanning som et eget fag.

Disse medlemmer mener videre det er viktig at politiet får en langt bedre opplæring i forhold til utradisjonelle etterforskningsmetoder, både teknisk og i forhold til lovgivning.

Kap.	Post	Formål	Kroner
445		Den høyere påtalemyndighet (jf. kap. 3445)	
	1	Driftsutgifter, økes med ..... fra kr 113 202 000 til kr 116 202 000	3 000 000

Disse medlemmer viser til den foreslåtte styrkingen av politiet. Dette vil generere flere saker for påtalemyndigheten. Det er verdt å merke seg at en del grovere kriminalitet har økt. Skal man sørge for å

påtale disse raskt og få en rask dom, er det helt nødvendig å styrke den høyere påtalemyndigheten og deres kapasitet.

Kap.	Post	Formål	Kroner
455		Redningstjenesten (jf. kap. 3455)	
	1	Driftsutgifter, økes med ..... fra kr 459 520 000 til kr 464 520 000	5 000 000

Disse medlemmer mener det er viktig at redningstjenesten gis gode arbeidsvilkår i et langstrakt land som Norge med lang kyst. De siste årene har det vært en rekke ulykker langs kysten. Aktiviteten langs kysten synes ikke å bli mindre, snarere tvert imot. Norge har også store grisorgrindte innlandsområder.

Redningstjenesten i Norge har vært en viktig trygghetskapende faktor, spesielt på kysten og i andre utsatte strøk. Disse medlemmer mener det er viktig at denne videreutvikles og sikres. Det er derfor viktig å sikre at reaksjonstiden overholder Stortingets vedtak og en god helikoptertjeneste.

Kap.	Post	Formål	Kroner
460	1	Spesialenheten for politisaker Driftsutgifter, økes med ..... fra kr 28 401 000 til kr 31 401 000	3 000 000

En velfungerende spesialenhet er viktig for at politiet skal ha den nødvendige tillit i folket. Disse medlemmer er kjent med at saksmengden har økt og at

det er saker som har blitt liggende utilfredsstillende lenge. Disse medlemmer mener det derfor er viktig å styrke kapasiteten ved denne enheten.

Kap.	Post	Formål	Kroner
466	1	Særskilte straffesaksutgifter m.m. Driftsutgifter, økes med ..... fra kr 670 100 000 til kr 680 100 000	10 000 000

Disse medlemmer viser til at DNA og rettsmedisin blir stadig viktigere i straffesaker. Stortinget behandler nå lovgivning som innebærer en utvidelse av adgangen til å bruke DNA. Disse medlemmer

ønsker å øke kapasiteten for å få raskere analyse og bedre kapasitet på dette området.

Disse medlemmer vil også vise til at tolketjenester medfører stadig større utgifter, noe Regjeringen ikke har tatt tilstrekkelig høyde for.

Kap.	Post	Formål	Kroner
468	1	Kommisjon for begjæring om gjenopptakelse av straffesaker (jf. kap. 3468) Driftsutgifter, økes med ..... fra kr 12 725 000 til kr 14 725 000	2 000 000

Disse medlemmer mener denne kommisjonen er viktig som en sikkerhetsventil for å kontrollere om urett kan ha skjedd og bidra til å rette opp eventuell urett. Saksomfanget som kommisjonen har hatt viser

en stor økning i forhold til det som var forventet. Disse medlemmer ønsker ikke at saksbehandlingstiden som følge av dette skal gå opp, men vil heller at kapasiteten økes.

Kap.	Post	Formål	Kroner
470	1	Fri rettshjelp (jf. kap. 3470) Driftsutgifter økes med ..... fra kr 6 380 000 til kr 8 380 000	2 000 000
	72	Tilskudd spesielle rettshjelpstiltak økes med ..... fra kr 29 006 000 til kr 31 006 000	2 000 000

Disse medlemmer mener det er viktig at man ikke taper sin rett fordi man ikke har midler til å vinne sin rett. Dette må balanseres mot samfunnets bruk av domstolene som tvisteløser mellom borgerne. Prinsipielt kan man anse domstolen som et tilbud til innbyggerne om en juridisk korrekt tvisteløsning foretatt av en uholdbar tredjepart. Sett i lys av dette er det ikke urimelig at man følger prinsippet om at utgiftene bæres av partene selv. I mange sammenhenger har man også mulighet til å benytte rimelige voldgiftsløsninger, klageordninger og tilsynsordninger. I tillegg var det et mål med den nye tvistemålsloven, blant annet gjennom småkravprosessen, å gjøre det enklere og billigere å vinne sin rett.

Disse medlemmer viser til at prinsippet om at partene, eller en av partene, skal bære utgiftene må modifieres av flere hensyn. Det gjelder først og fremst personer som har så svak personlig økonomi at de i praksis ikke har mulighet til å benytte rettsapparatet til å vinne sin rett ved domstolene. Samfunnet er ikke tjent med at enkeltmennesker kan bli overkjørt av en sterkere part på uholdbare juridiske grunnlag. Det vil være menneskelig, men også juridisk betenkelig. At man vinner rett ved urett og at aktører forsøker å ikke juridisk uholdbare synspunkter et skinn av korrekt juss, vil gi en gal utvikling. Derfor har domstolene en viktig korrigerende rolle også på privatrettens område. At man også sikrer personer med svakere økonomi, vil derfor være viktig i denne sammenheng. I en del saker

som gjelder vanskelige personlige forhold som for eksempel barnefordelings saker, er det også viktig at det er balanse i ressurser når det gjelder bruk av rettsmidler, slik at den ene ikke kan " anke i hjel " den annen part. Derfor må man sørge for at der en av partene i en

slik sak innvilges fri rettshjelp og sakførsel, må den andre part også i større grad kunne innvilges dette.

Disse medlemmer mener det er viktig at man ytterligere støtter jusstudentenes rettshjelpstiltak og Rettshjelpskontoret i Oslo og foreslo derfor også å styrke post 72 med 2 000 000 kroner.

Kap.	Post	Formål	Kroner
474		Konfliktråd	
	1	Driftsutgifter økes med ..... fra kr 42 032 000 til kr 47 032 000	5 000 000

Disse medlemmer ser på konfliktrådene som et viktig supplement til den ordinære strafferettspleien. Denne ordningen vil gi unge førstegangsforbrytere en mulighet til å gjøre opp for seg uten at det får uforholdsmessig store følger videre i livet. Disse medlemmer vil imidlertid bemerke at hvis man bruker dette som alternativ til fengsel og andre straffesanksjoner, skal sanksjonen føles som straff. Spesielt vil konfliktrådet ha mulighet til å ta tak i, og komme med hensiktsmessige sanksjoner, overfor lovbrøyttere som er under 15 år.

Disse medlemmer mener det er nødvendig at man markedsfører denne ordningen i større grad, som

løsning for unge førstegangskriminelle. Spesielt gjelder dette for handelsnæringen hvor naskeri og mindre forhold kan være hensiktsmessig å løse ved konfliktrådene.

Merknad fra Høyre

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Høyre i sitt alternative statsbudsjett foreslo å bevilge kr 14 591 132 000 på rammeområde 5, som er kr 186 000 000 mer enn det som følger av Regjeringens forslag. Disse medlemmer vil vise til følgende hovedprioriteringer:

Kap.	Post	Formål	Den rød-grønne regjeringens budsjettforslag	Høyres alternative budsjett
		Justisdepartementet	251 146 000	269 146 000 (+18 000 000)
	1	Driftsutgifter	240 274 000	258 274 000 (+18 000 000)
430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning	2 502 574 000	2 500 574 000 (-2 000 000)
	1	Driftsutgifter	2 242 472 000	2 240 472 000 (-2 000 000)
	45	Større utstysanskaffelser og vedlikehold	160 980 000	145 980 000 (-15 000 000)
	70	Tilskudd	17 137 000	32 137 000 (+15 000 000)
440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten	7 612 667 000	7 740 667 000 (+128 000 000)
	1	Driftsutgifter	7 422 102 000	7 550 102 000 (+128 000 000)
441		Oslo politidistrikt	1 479 731 000	1 519 731 000 (+40 000 000)
	1	Driftsutgifter	1 479 731 000	1 519 731 000 (+40 000 000)
474		Konfliktråd	42 032 000	44 032 000 (+2 000 000)

POLITIET

Disse medlemmer viser til at politiet er en av de viktigste bærebjeltene for å skape et trygt samfunn for borgerne. I dag opplever mange at politiet ikke kan rykke ut når de rapporterer om hendelser, og situasjo-

nen for neste år vil kunne bli enda mer alvorlig fordi Regjeringens forslag til politibudsjett innebærer en realnedgang for 2008. Disse medlemmer foreslo derfor å styrke politiet med 163 mill. kroner ut over Regjeringens forslag. 40 mill. kroner skal gå til Oslo

politidistrikt. Av de resterende 123 mill. kroner skal 5 mill. øremerkes seniortiltak i politietaten for å få flere politifolk til å stå i jobb lenger, ved å ta i bruk virkemidler som høyere lønn, lengre ferier og mer fleksible vaktordninger. Disse medlemmer viser til at midlene for øvrig skal gå til å styrke politiets driftsbudsjett, herunder ansettelse av flere sivile i etaten. Dette vil frigjøre politifolk til arbeidet med å forebygge og avdekke kriminalitet som et viktig bidrag for å øke tryggheten blant publikum.

Disse medlemmer vil også styrke kontrollen med de private vakselskapene og foreslo derfor å bevilge 3 mill. kroner til stillinger hos POD som skal ha et tilsynsansvar med disse. Disse medlemmer viser for øvrig til forslag om økt kontroll med vekterbransjen, jf. Dokument nr. 8:19 (2006-2007), Innst. S. nr. 152 (2006-2007) og forslag om økte bevilgninger ved behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett for 2007.

STØTTESENTER FOR FORNÆRMEDE I STRAFFESAKER

Disse medlemmer viser til at det under regjeringen Bondevik II i samarbeid med Trondheim kommune, Sør-Trøndelag politidistrikt og Trøndelag statsadvokatembete ble etablert et treårig prøveprosjekt med støttesenter til fornærmede i straffesaker i Trondheim. Senteret tilbyr støttesamtaler, praktisk hjelp, foreldre- og pårørende støtte, rettergangsstøtte og rådgivning. Disse medlemmer viser til at de evalueringer som er foretatt, viser at prosjektet har vært en ubetinget suksess. Disse medlemmer mener det er viktig å bygge opp et bedre apparat i tilknytning til offeret som møter retts-, påtale- og myndighetsapparatet i hele landet, og ønsker at et slikt tilbud skal være landsdekkende. Disse medlemmer foreslo derfor å bevilge 12 mill. kroner til dette på kap. 400 post 1.

BARNES RETTSSIKKERHET OG FOREBYGGENDE ARBEID

Disse medlemmer vil prioritere arbeidet med å styrke barnas rettssikkerhet. At det er bred enighet om å utvide ordningen med Barnehus til et landsdekkende tilbud i løpet av 2008, er disse medlemmer tilfreds med. Disse medlemmer mener likevel at ordningen ikke blir tilstrekkelig utbygd før det også etableres et Barnehus i Oslo-området. Det ble derfor foreslått å bevilge 5 mill. kroner til dette.

Disse medlemmer foreslo også å bevilge 1 mill. kroner til Stine Sofie-stiftelsen og det arbeidet stiftelsen gjør for å styrke barns rettssikkerhet.

Disse medlemmer vil understreke viktigheten av en aktiv forebyggende politikk blant barn og unge,

som tidlig kan stanse en påbegynt kriminell løpebane. Forebyggende tiltak og reaksjoner må settes inn så tidlig som mulig overfor barn, ungdom og familier i risikozonen. Disse medlemmer mener det er fornuftig bruk av ressurser å satse ekstra på tverrfaglige tiltak der målsettingen er å holde de yngste unna kriminalitet og fange opp og snu dem som er i ferd med å innlede en kriminell løpebane. Disse medlemmer foreslo derfor å bevilge 5 mill. kroner utover Regjeringens budsjett for å stimulere samarbeidsprosjekter på kommunenivå og til å spre kunnskap om gode erfaringer og prosjekter rundt om i landet.

Disse medlemmer vil også fremheve det viktige arbeidet som gjøres i konfliktrådene, spesielt i relasjon til barn og ungdom. Disse medlemmer vil derfor styrke konfliktrådene med 2 mill. kroner.

KRIMINALOMSORGEN OG FRIVILLIGE ORGANISASJONER

Disse medlemmer vil også særlig fremheve den betydelige innsatsen private og frivillige organisasjoner gjør for å hjelpe straffedømte tilbake til samfunnet og den bistand de gir til familier i en vanskelig livssituasjon. Mange frivillige organisasjoner gjør et fantastisk arbeid for denne gruppen. De har høy kompetanse, troverdighet og ikke minst tillit hos brukerne som disse medlemmer mener er et uvurderlig supplement til tilbud i offentlig regi. Disse medlemmer foreslo derfor å styrke bevilgningene til de frivillige organisasjonene innenfor justissektoren med 15 mill. kroner og vil særlig fremheve det arbeidet Foreningen for Fangers Pårørende, WayBack, Kirkens Bymisjon, herunder FRI-prosjektet i Drammen, Frelsesarmeen, og Kirkens Sosialtjeneste gjør i denne forbindelse. Disse medlemmer viser til at Regjeringen i Soria Moria-erklæringen sier at den vil innføre en tilbakeføringsgaranti for straffedømte etter endt soning. Fokus på hvordan man skal sørge for rusfrihet, sikre at de får et tilbud om jobb eller utdanning og et sted å bo er helt grunnleggende for at man skal få bukt med gjengangerproblematikken. Disse medlemmer forutsetter at Regjeringen styrker de frivillige organisasjonenes rolle for å realisere tilbakeføringsgarantien.

4.3 Merknader til de enkelte kapitler

For hvert kapittel gis det innledningsvis en oversikt over vedtatt bevilgning for inneværende år (saldert budsjett) og fremsatt bevilgningsforslag fra Regjeringen for 2008 i St.prp. nr. 1 (2007-2008) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2007-2008).

Kap. 61 Høyesterett

Post	Formål	Saldert budsjett 2007	Forslag 2008
1	Driftsutgifter	59 700 000	61 509 000 (+ 1 809 000)
	Sum	59 700 000	61 509 000 (+ 1 809 000)

Komiteen vil peke på Høyesteretts betydning for rettsutviklingen i samfunnet og ser positivt på at Høyesterett ønsker å innta en mer utadrettet rolle i forhold til samfunnet rundt.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er viktig at Høyesterett har høy troverdighet og stor juridisk kompetanse. Disse medlemmer mener at landets øverste domstol skal ha

landets beste juridiske kompetanse, slik at saker får både en rask og god avklaring. Videre mener disse medlemmer at man også bør se på avlønning av høyesterettsdommere for å rekruttere dommere med best mulig kompetanse. Disse medlemmer mener videre at det vil være uheldig hvis dommere i Høyesterett kun har erfaring fra offentlig sektor. Det er viktig, for å få en god juridisk avveining i saker, at man har en sunn blanding mht. karrierebakgrunn.

Kap. 400 Justisdepartementet

Post	Formål	Saldert budsjett 2007	Forslag 2008
1	Driftsutgifter	226 977 000	240 274 000 (+13 297 000)
71	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	11 383 000	10 872 000 (-511 000)
Sum		238 360 000	251 146 000 (+12 786 000)

Komiteen understreker at det er behov for en kunnskapsbasert og ikke hendelsesbasert justispolitikk.

Derfor er komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti, fornøyd med at det avsettes 3 mill. kroner på Justisdepartementets budsjett til forskning, blant annet på bruken av DNA som bevis og bruk av alternative straffereaksjoner. Flertallet vil også påpeke betydningen av et kvalifisert embetsverk.

Komiteen vil videre vise til at det til nå er opprettet om lag 50 politiråd rundt i landet. Komiteen mener at det er ønskelig at alle landets kommuner etablerer politiråd for å styrke samhandlingen og dialogen mellom politi og kommune.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er viktig å effektivisere byråkratiet gjennom omorganisering og modernisering. Dette frigjør midler som kan benyttes til å skape trygghet for befolkningen. Enhver organisasjon skal være dynamisk og se på nye og bedre måter å løse sine utfordringer på. Disse medlemmer ser ingen grunn til at Justis- og politidepartementet ikke skal være en slik organisasjon.

Disse medlemmer er opptatt av at det fokuseres på ofrene for kriminalitet og har derfor gjentatte ganger fremmet forslag om å opprette et offer- og pårørendeombud.

Disse medlemmer er bekymret for den oppfølging som ofrene og pårørende får i forbindelse med kriminelle handlinger. Arbeidet med dette vil ha høyt fokus for disse medlemmer.

Disse medlemmer mener at frivillige og ideelle organisasjoner gjør en viktig jobb i forhold til justis-sektoren. Disse medlemmer ser at samfunnet er

tjent med at organisasjonene får mulighet til å videreutvikle sitt arbeid. Dette har helt klart en samfunnsøkonomisk gevinst, i tillegg til det medmenneskelige.

Disse medlemmer viser for øvrig til sitt alternative budsjett.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener innsatsen for å styrke barns rettslige stilling må trappes opp. Barn og unge må møtes med tverrfaglige tiltak der målsettingen er å holde de yngste unna kriminalitet og fange opp og snu dem som er i ferd med å innlede en kriminell løpebane. Samfunnets reaksjon må være tidlig og tydelig, og disse medlemmer viser til at et privat forslag om tiltak mot og forebygging av barne- og ungdomskriminalitet for tiden ligger til behandling i justiskomiteen.

Mange kommuner har med suksess adoptert SLT-modellen og etablert et forpliktende samarbeid med politiet og andre aktører i lokalmiljøet. Disse medlemmer vil bidra til økt tverrfaglig samhandling mellom ulike etater og hjelpetjenester for barn og tydeliggjøring av ansvaret for oppfølging av barn og familier i krise. SLT-samarbeidet representerer kanskje noe av det beste forebyggende arbeidet for barn og unge i risikozonen.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser for øvrig til Høyres alternative statsbudsjett, jf. pkt. 4.2 der det ble foreslått å bevilge 5 mill. kroner for å stimulere samarbeidsprosjekter på kommunenivå og til å spre kunnskap om gode erfaringer og prosjekter rundt om i landet.

Disse medlemmer viser til at Høyre i sitt alternative budsjett også foreslo å styrke konfliktrådene med 2 mill. kroner på neste års budsjett.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser også til at EU-finansieringen av SAFT-prosjektet hos Medietilsynet utløper i

2008. Den økende bruken av ny teknologi og digitale medier stiller oss alle overfor store utfordringer, og spesielt gjelder dette barn og unge. Samarbeid mellom IKT-næringen, offentlige organer, skole og hjem skal bidra til å og barn, unge og voksne den digitale kompetansen og digitale dømmekraften som skal til for å håndtere vår digitale hverdag. Disse medlemmer mener at arbeidet med å trygge og sikre barns og unges

mediehverdag må intensiveres, og fremmer slikt forslag:

"Stortinget ber Regjeringen vurdere om erfaringer fra SAFT-prosjektet bør benyttes til å opprette et permanent og uavhengig kompetansesenter for barns og unges mediebruk."

Kap. 3400 Justisdepartementet

Post	Formål	Saldert budsjett 2007	Forslag 2008
1	Diverse inntekter	75 000	78 000 (+3000)
	Sum	75 000	78 000 (+3000)

Komiteen viser til proposisjonene og har ingen merknader.

Kap. 410 Tingrettene og lagmannsretten

Post	Formål	Saldert budsjett 2007	Forslag 2008
1	Driftsutgifter	1 305 369 000	1 328 733 000 (+23 364 000)
21	Spesielle driftsutgifter	36 831 000	45 250 000 (+8419)
	Sum	1 342 200 000	1 373 983 000 (+31 783 000)

Komiteen har merket seg fremdriften i domstolsreformen og ny struktur innenfor førsteinstansdomstoler og at det etter 2008 ennå vil gjenstå to prosjekter. Komiteen er bekymret over at forsinkelser i byggeprosjekter påvirker reformgjennomføringen negativt. Komiteen vil understreke viktigheten av å gjennomføre vedtatte reformer. Sikkerhetssituasjonen ved enkelte domstoler er lite tilfredsstillende og kan bare løses gjennom ombygging/nybygg. Slike prosjekter må gis prioritet.

Komiteen vil understreke at det er et behov for nytt tinghus til Gulating.

Komiteen vil understreke betydningen av ledelsesutvikling innenfor domstolene, for å sikre god admi-

nistrasjon og effektiv saksbehandling. Velfungerende domstoler er en forutsetning for rask saksavvikling i straffesakskjeden som en helhet.

Komiteen vil fremheve den innsatsen lekfolk gjør i det norske rettssystemet og mener det er riktig av domstolene å vektlegge informasjon til vitner, meddommere og lagrettemedlemmer slik at disse kan bli tryggere i utførelsen av sine oppgaver.

Komiteen er oppmerksom på at det tas sikte på at Finnmarkskommisjonen skal oppnevnes innen få måneder, men at det ikke er fastsatt tidspunkt for når Utmarksdomstolen for Finnmark vil tre i funksjon.

Kap. 3410 Rettsgebyr

Post	Formål	Saldert budsjett 2007	Forslag 2008
1	Rettsgebyr	1 136 088 000	128 903 000 (-1 007 185 000)
	Sum	1 136 088 000	128 903 000 (-1 007 185 000)

Komiteen ønsker at de som har gjeldsproblemer ikke skal ha en ekstra byrde med høye gebyrer ved behandling hos namsmannen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at den rødgrønne regjeringen i fjorårets budsjett tok bort tilleggsgebyret på 2 236 kroner for utleggsforretninger som er holdt, og reduserte gebyret for krav om utleggsforretning med 215 kroner (fra 1 806 til 1 591 kroner). Det tilsvarer en reduksjon i

gebyrene på om lag 230 mill. kroner og er et viktig tiltak for å bekjempe fattigdom som videreføres i årets budsjett.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til representantforslag fra stortingsrepresentantene Ulf Leirstein, Gjermund Hagesæter, Kari Kjønnaas Kjos og Karin S. Woldseth om bedring av skattyters stilling i tvistesaker og bedring av situasjonen for mennesker med gjeldsproblemer (Dokument nr. 8:16 (2007-2008)).

Kap. 411 Domstoladministrasjonen

Post	Formål	Saldert budsjett 2007	Forslag 2008
1	Driftsutgifter	60 452 000	61 878 000 (+1 426 000)
	Sum	60 452 000	61 878 000 (+1 426 000)

Komiteen viser til forslag til budsjett og vil påpeke viktigheten av at Domstoladministrasjonen er pådriver for utviklingsarbeid innenfor domstolene som helhet når det gjelder bedret publikumsservice, god og effektiv ledelse og utvikling av nye konfliktløsningsordninger som kan bidra til å løse saker på en for begge parter mer skånsom måte. Komiteen mener Domstoladministrasjonen må følge opp de positive erfaringene fra vitnestøtteprosjektet i Oslo og Trondheim slik at denne ordningen kan innføres ved flest mulig av domstolene.

Komiteen mener landet trenger domstoler og domstollokaler som er moderne, hensiktsmessige og

trygge. Komiteen vil understreke at rettslokalene må gis en universell utforming. Komiteen er fornøyd med at Domstoladministrasjonen er i gang med å gjennomføre en plan for tilrettelegging for hørselshemmede.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen sørge for at det utarbeides en konkret plan for gjennomføring og finansiering av tilrettelegging av domstoler for hørselshemmede."

Kap. 412 Tinglysingsprosjektet

Post	Formål	Saldert budsjett 2007	Forslag 2008
1	Driftsutgifter	124 357 000	170 489 000 (+46 132 000)
	Sum	124 357 000	170 489 000 (+46 132 000)

Komiteen registrerer at Tinglysingsprosjektet nå er slutført og tinglysingen ligger nå under Statens kartverk på Hønefoss. Komiteen er fornøyd med at økningen i bevilgningene til Tinglysingsprosjektet i

2007, foreslås videreført med 15 mill. kroner i 2008. Det er etter komiteens syn viktig at Statens kartverk har ressurser til å holde en akseptabel saksbehandlingstid på tinglysing.

Kap. 3412 Tinglysingsprosjektet

Post	Formål	Saldert budsjett 2007	Forslag 2008
1	Gebyrinntekter, borettsregister	37 057 000	57 650 000 (+20 593 000)
2	Gebyrinntekter, fast eiendom		1 057 185 000
	Sum	37 057 000	1 114 835 000 (+1 077 778 000)

Komiteen viser til proposisjonene og har for øvrig ingen merknader.

Kap. 413 Jordskifterettene

Post	Formål	Saldert budsjett 2007	Forslag 2008
1	Driftsutgifter	150 477 000	156 192 000 (+5 715 000)
21	Spesielle driftsutgifter	2 147 000	7 239 000 (+5 092)
Sum		152 624 000	163 431 000 (+10 807 000)

Komiteen har merket seg at saksavviklingen ved jordskifterettene preges av til dels lang saksbehandlingstid og ser positivt på det arbeidet som er igangsatt i Domstoladministrasjonen med sikte på å nedarbeide restansene og redusere saksbehandlingstiden.

Komiteen er oppmerksom på at fremdriften i blant annet store veiprosjekter er avhengig av at jordskifte-

retten fungerer effektivt. Av samfunnsøkonomiske hensyn er det derfor viktig å sikre at jordskifterettene har tilstrekkelig kapasitet til å håndtere slike saker.

Komiteen er kjent med at det er rekrutteringsproblemer til jordskifterettene, og er opptatt av at disse løses slik at forutsetningene ved overføringen av jordskifteretten til Domstoladministrasjonen oppfylles.

Kap. 3413 Jordskifterettene

Post	Formål	Saldert budsjett 2007	Forslag 2008
1	Saks- og gebyrinntekter	9 969 000	12 398 000 (+2 429 000)
2	Sideutgifter	2 215 000	7 310 000 (+5 095 000)
Sum		12 184 000	19 708 000 (+7 524 000)

Komiteen viser til proposisjonene og har ingen ytterligere merknader.

Kap. 414 Forlikråd og andre domsutgifter

Post	Formål	Saldert budsjett 2007	Forslag 2008
1	Driftsutgifter	97 280 000	96 215 000 (-1 065 000)
21	Spesielle driftsutgifter	52 679 000	49 249 000 (-3 430 000)
Sum		149 959 000	145 249 000 (-4 495 000)

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at meddommere i dag som utgangspunkt får godtgjørelse på kr 250 eller dekket tapte arbeidsfortjeneste. Det er imidlertid mange, hovedsakelig ansatte i stat og kommune, som ikke blir trukket i lønn av sine arbeidsgivere, og dermed får både vanlig lønn fra sin arbeidsgiver og godtgjørelsen på kr 250. Dette innebærer en forskjellsbehandling mellom meddommere etter hvor en er ansatt. Flertallet ønsker ikke å opprettholde denne forskjellen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre merker seg at Regjeringen foreslår å fjerne godtgjørelsen på kr 250 pr. dag til meddommere som ikke trekkes i lønn av sin arbeidsgiver. Disse medlemmer er forundret over at Domstoladministrasjonen ikke er tatt med på råd i forbindelse med denne endringen. Disse medlemmer er kjent med at Domstoladministrasjonen i løpet av desember kommer med en egen utredning om ordningen for godtgjøring til meddommere. Disse medlemmer forutsetter derfor at Regjeringen, på bakgrunn av

denne, vil gjøre en grundigere vurdering av godtgjøringen til meddommere.

Disse medlemmer konstaterer at godtgjørelsen ikke har vært endret siden 1981 og fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med forslag til godtgjøring av meddommere i Revidert nasjonalbudsjett."

Kap. 430 Kriminalomsorgens sentrale forvaltning

Post	Formål	Saldert budsjett 2007	Forslag 2008
1	Driftsutgifter	2 085 258 000	2 242 472 000 (+157 214 000)
21	Spesielle driftsutgifter	53 981 000	54 785 000 (+804 000)
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	74 859 000	160 980 000 (+86 121 000)
60	Refusjoner til kommunene, forvaringsdømte mv.	42 000 000	27 200 000 (-14 800 000)
70	Tilskudd	15 472 000	17 137 000 (+1 665 000)
Sum		2 271 570 000	2 502 574 000 (+231 004 000)

HOVEDUTFORDRINGER OG BUDSJETTMESSIGE PRIORITERINGER

Komiteen viser til at Regjeringen i den planlagte stortingsmeldingen om kriminalomsorgen som kommer i 2008, vil trekke opp rammene for utviklingen av fremtidens kriminalomsorg. Komiteen ser fram til denne meldingen, og vil understreke betydningen av innholdet i soningen. Komiteen vil særlig vektlegge betydningen av individuell tilrettelagt rehabilitering av den enkelte innsatte som ledd i å forebygge fornyet kriminalitet, ut fra målsetningen om at den straffedømte kan vende tilbake til et normalt samfunnsliv etter endt soning.

Komiteen vektlegger betydningen av at en straffereaksjon som innebærer frihetsberøvelse skal kunne iverksettes raskt etter at dom er falt, i det lang ventetid mellom dom og soning både vil kunne redusere den allmennpreventive virkningen av frihetsberøvelse som straffereaksjon, og samtidig også vanskeliggjøre rehabiliteringen av den domfelte. Samtidig vil komiteen understreke at innholdet i soningen må vektlegges sterkt, både som et ledd i å redusere gjengangerkriminaliteten, og for å sikre at den domfelte både under og etter soning gis muligheter for rehabilitering.

Komiteen viser til at rehabiliteringstiltak som arbeid, skole og yrkesrettet atferd vil kunne igangsettes under de samme forholdene som etter endt soning, og slik at grunnlaget for å vurdere rehabiliteringstiltak etter endt soning bedres. Komiteen mener at dette kan medvirke til å redusere gjengangerkriminaliteten, og til å gjøre rehabiliteringstiltakene i slutfasen av soningen mer målrettede.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, er svært tilfreds med at Regjeringen foreslår at

det bevilges 40 mill. kroner til et landsdekkende forsøksprosjekt med straffegjennomføring med elektronisk kontroll, og støtter dette. Slik soning skal organiseres med både fysisk og elektronisk kontroll og med klare avtaler om utdanning eller arbeid.

Flertallet viser til at hjemmesoning særlig vil være aktuelt for unge og førstegangsdomte med kortere dommer, eller som aller siste del av en lengre fengselsstraff. Dette vil for eksempel hindre ungdom fra å sitte i fengsel der de ofte knytter sterke kontakter til kriminelle miljøer. Flertallet viser til positive erfaringer fra Sverige, og mener at denne typen soning kan bidra til en mer fleksibel overgang tilbake til samfunnet, uten at overgangen blir for brå.

ØKT KAPASITET FOR STRAFFEGJENNOMFØRING

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, vil påpeke det tilfredsstillende i at mens det pr. 30. juni 2006 var 2 791 dommer i kø for straffegjennomføring, var tilsvarende tall pr. 28. september 2007 redusert til 1 350 dommer, som svarer til en reduksjon på 42,5 pst. på et drøyt år. Køen er ytterligere redusert etter 28. september. Flertallet har merket seg at det for perioden 2006-2008 vil være planlagt/iverksatt totalt 396 nye fengselsplasser. Flertallet merker seg at Regjeringens tiltak for å redusere soningskøen dermed så langt har virket etter hensikten. Flertallet deler Regjeringens målsetning om at soningskøen skal avvikles, og er fornøyd med at Regjeringen foreslår å øke fengselskapasiteten ytterligere med 77 fengselsplasser i 2008. Flertallet vil påpeke at bruken av fremskutt løslatelse, som regjeringen Bondevik II innførte, skal opphøre senest når soningskøen er borte. Det samme gjelder bruken av dublering.

Komiteen er opptatt av å få på plass de bebudede soningsplassene på Fauske så raskt som mulig, og er tilfreds med at det også blir tilrettelagt for bevegelsehemmede.

SONING FOR KVINNER

Komiteen er opptatt av at det blir satt søkelys på kvinners soningsforhold, og vil understreke betydningen av at det arbeides særskilt med å skape gode soningstilbud for kvinner, og at denne gruppen innsattes behov vurderes helhetlig i forbindelse med arbeidet med kriminalomsorgsmeldingen.

Komiteen har merket seg signalene fra de ansattes organisasjoner, og lokale tillitsvalgte knyttet til forslag om omgjøring av Sandefjord kvinnefengsel til overgangsbolig. Komiteen har merket seg at omgjøringen ikke skal gjennomføres nå, og at det skal gjøres en ny, helhetlig vurdering av saken når soningskøen er avviklet.

KVALITET UNDER VARETEKT OG STRAFFE- GJENNOMFØRING

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, støtter Regjeringens sterke vektlegging av at individet skal stå sentralt i straffegjennomføringen, og at tiltak i så stor grad som mulig skal være tilpasset den enkelte domfelte.

Flertallet vil vise til viktigheten av en helhetlig satsing på kriminalomsorgen for å styrke kvaliteten på straffegjennomføringa og hindre tilbakefall til ny kriminalitet. Flertallet er svært glad for den store økningen i bevilningene til opplæring, helsetjeneste, bibliotekjeneste og prestetjeneste for innsatte innenfor Helse- og omsorgsdepartementets, Kunnskapsdepartementets og Kultur- og kirkedepartementets budsjetter. Styrket kulturtilbud i kriminalomsorgen er et viktig tilbud for å styrke soningens innhold. I denne sammenheng gjør aktører som for eksempel Vardeteateret, Musikk i fengsel og frihet og andre aktører en viktig innsats. Flertallet vil videre vise til at det for 2008 også er satt av 1 mill. kroner på Kulturdepartementets budsjett til utviklingsprosjekt kulturaktiviteter i kriminalomsorgen.

Komiteen er tilfreds med Regjeringens tilrettelegging for økt § 12-soning, som innebærer at flere straffedømte vil avvikle hele eller deler av soningen i en institusjon for behandling. Samtidig vil komiteen understreke at selve behandlingen ikke er ment å være et straffetiltak, men må ansees som målrettede rehabiliteringstiltak for at den straffedømte kan oppnå bedring av tilstanden, og at det også her vil være selve frihetsberøvelsen som utgjør straffetiltaket. Komiteen mener at det er viktig at behandlings- og omsorgsapparatet ikke settes i en situasjon der de oppfattes som en del av straffetiltakene, i det dette vil kunne medføre at straffedømte reserverer seg mot kontakt med behandlings- og omsorgsapparatet på tross av at hjelpebehovet kan være betydelig.

Komiteen er svært glad for økningen av § 12-soningsplasser som gir bedre rehabilitering. Likevel vil komiteen påpeke det uheldige i at det fortsatt er køer for å komme til behandling. Videre vil komiteen peke på at de som soner etter § 12 må kunne fortsette rusbehandlingen selv om dommen er over, dette uten å komme i ny søknadskø for behandling.

Komiteen er fornøyd med at det er avsatt 1 mill. kroner til flere behandlingsplasser (§ 12-soning) primært for kvinner, ved Tyrili-stiftelsen Frankmotunet i Follidal. Det er også svært gledelig at "Stifinnerprosjektet" i Oslo fengsel er styrket med 7 mill. kroner, da dette har vist seg å være et særlig målrettet tiltak.

Komiteen vil fremheve at for å hindre tilbakefall er det viktig at innsatte etter prøveløslatelse har et sted å bo, får nødvendig hjelp og noe meningsfylt å gjøre i hverdagen. Kommunene har en sentral rolle når domfelte skal tilbake i samfunnet, og komiteen vil påpeke at det er svært viktig å få tydeligere frem det samfunnsøkonomiske perspektivet i norsk kriminalomsorg.

Komiteen er fornøyd med at det er gitt 1 mill. kroner ekstra til Regjeringens startskudd for prøveprosjekt av tilbakeføringsgarantien etter KrAmi-modellen i Sogn. Videre at også Rogaland skal starte et lignende prøveprosjekt etter KrAmi-modellen. Hovedstrategien i prosjektene er å iverksette et tett samarbeid mellom fengslene, sosiale myndigheter og arbeids- og velferdsforvaltningen (NAV). Det er et mål å få den løslatte inn i fast arbeid eller skolegang med strenge krav til rehabilitering og atferdsendring.

TILTAK FOR BARN OG UNGE

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til Innst. S. nr. 64 (2006-2007) fra justiskomiteen vedr. St.meld. nr. 20 (2005-2006) Alternative straffereaksjoner overfor unge lovbyrtarar. Hovedregelen er at barn under 18 år ikke skal sitte i fengsel. Politi og barnevern må gjøre sitt ytterste for å finne varetektsurrogat og alternativ til fengsel som straffereaksjon. Flertallet ser det som viktig at det for unge lovbyrtare mellom 15 og 18 år utvikles alternative straffereaksjoner til fengsling, med hovedvekt på at rehabiliteringstiltak settes inn raskt for å unngå gjengangerkriminalitet blant unge lovbyrtare. Flertallet ser fram til resultatet av det offentlige utvalgets utredning av reaksjoner overfor ungdom mellom 15 og 18 år som begår alvorlig eller gjentatt kriminalitet. Flertallet har merket seg at utvalget skal avslutte sitt arbeid innen 1. oktober 2008.

HELSETJENESTER OG SOSIALE TJENESTER

Komiteen vil påpeke overhyppigheten av sosiale og helsemessige problemer blant de straffedømte, også den høye andelen rusrelaterte helseplager blant de innsatte. Selv om helsetjenesten innenfor kriminalomsorgen har vært styrket, vil komiteen påpeke at det fortsatt er behov for videreutvikling av disse tjenestene, slik at innsatte kan hjelpes til bedre helse. Komiteen vil i den forbindelse støtte Regjeringens vurdering av

behovet for særlig å styrke helsetjenestetilbudet til innsatte med psykiske problemer, siden forekomsten av slike problemer er større blant innsatte enn blant gjennomsnittsbefolkningen.

TILTAK MOT RUSMIDDELAVHENGIGHET

Komiteen merker seg at Kriminalomsorgens sentrale forvaltning har sendt utkast til helhetlig strategi for å motvirke rusmiddelmissbruk blant de straffedømte ut på høring, og at en endelig strategi for å motvirke rusmiddelmissbruk blant innsatte skal foreligge i løpet av 2007. Komiteen ser positivt på dette.

Når det gjelder gjengangerkriminaliteten vil komiteen påpeke at bruken av rusmidler forsterker den kriminelle atferden, både fordi rusen i seg selv senker terskelen for lovbrudd, men også fordi lovbrudd gjennomføres for å skaffe midler til nye rusmidler. Komiteen vil derfor understreke den store betydningen aktive rehabiliteringstiltak blant innsatte med rusmiddelproblemer vil ha både under soning og etter endt soning, som ledd i å redusere den straffedømtes avhengighet av rusmidler.

Komiteen vil understreke betydningen av at helse tiltak for å hjelpe den dømte til en bedre rehabilitering ikke bare skjer som isolerte tiltak i regi av kriminalomsorgen, men at det kreves tett koordinering med helse tjenesten utenfor kriminalomsorgen, og med sosialetaten og den nye arbeids- og velferdsetaten (NAV) for å kunne oppnå langsiktige resultater. Komiteen merker seg Regjeringens sterke vektlegging av dette perspektivet i budsjettproposisjonen.

Komiteen ser positivt på det igangsatte prøveprosjektet narkotikaprogram med domstolskontroll som er etablert i Bergen og Oslo, som en alternativ straffereaksjon for rusmiddelavhengige som er dømt for narkotikarelatert kriminalitet. Komiteen imøteser den forestående evalueringen, evt. som ledd i å vurdere hvorvidt antall steder som gjennomfører narkotikaprogram bør utvides.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Norge fortsatt sliter med lange soningskøer selv om køen er redusert. Disse medlemmer mener Regjeringens satsing på nye soningsplasser er for dårlig og viser til at selv om man øker budsjettene, vil en bare opprette ca. 77 nye plasser i 2008, og kun et fåtall er lukkede plasser. En høyere aktivitet i forhold til kampen mot kriminalitet fordrer at en har kapasitet og midler til å følge opp med reaksjoner. Disse medlemmer er bekymret over de virkemidler som Regjeringen bruker for å redusere soningskøen, og mener en bare flytter problemene fra innsiden til utsiden av fengslene. Disse medlemmer mener det er helt nødvendig å se på alle muligheter for å øke fengselskapasiteten. Dette kan gjøres gjennom utvidet bruk av elementbygg og andre midlertidige løsninger, samtidig som man igangsetter bygging av nye fengsler. Dette bør også kunne gjøres av private som ønsker å investere, for så å leie ut til fengsel og kriminalomsorgen. Disse medlemmer viser til budsjett høringen og ser med bekymring på at Regjeringen satser for lite

på lukkede fengselsplasser med høy sikkerhet. Disse medlemmer vil derfor forsure bygging av nytt fengsel i Halden og igangsette prosjektet med nytt fengsel med lukkede plasser i Indre Salten. Disse medlemmer mener Regjeringen ytterligere må søke å finne løsninger som raskt kan gi økt soningskapasitet. Et prosjekt som raskt kan gi økt soningskapasitet er utbygging av fengselet i Skien. Her foreligger det konkrete kostnadsberegnete planer for flere lukkede soningsplasser innen fengselets eksisterende område.

I tillegg vil disse medlemmer vise til at mangelen på kapasitet i kriminalomsorgen er størst på Østlandet og Vestlandet. Disse medlemmer ser det er behov for en utvidelse av soningsplasser på Haugalandet, og ber Regjeringen komme tilbake med plan for dette i Revidert nasjonalbudsjett for 2008.

Disse medlemmer viser til Regjeringens forslag om å omgjøre kvinneplasser ved Sandefjord fengsel til overgangsboliger. Dette mener disse medlemmer er helt feil prioritering og er glad for at dette ikke blir iverksatt nå. Disse medlemmer viser i den forbindelse til svar på skriftlig spørsmål nr. 77 (2007-2008).

Disse medlemmer anser ordningen med fremskutt prøveløslatelse for å frigjøre fengselsplasser som svært uheldig. Denne ordningen håner straffens preventive intensjon og er en rabatt som kommer den kriminelle til gode. Disse medlemmer mener denne ordningen virker urimelig og svekker folks rettsoppfatning.

Disse medlemmer er videre kritiske til Regjeringens satsing på straffegjennomføring utenfor fengsel, og er sterkt uenige i bruken av hjemmesoning som erstatning for fengsel. Disse medlemmer mener fotlenker bare kan brukes som et kontrollverktøy i forhold til personer som er ute på prøve.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre vil peke på hvor viktig det er å trene på krisehåndtering og samhandling mellom kriminalomsorgen og de andre nødetatene. Det er viktig å se på om det ikke nå er større behov for å isolere farlige eller rømningsfarlige fanger i en egen avdeling eller del av høysikkerhetsfengslene.

Disse medlemmer vil fremheve viktigheten av at man har fokus på sikkerhet og kontroll ved fengslene. Det blir gjort flere beslag av narkotika, og disse medlemmer ser det som viktig at en raskt får på plass flere hundeevipasjer i fengslene. Disse medlemmer er bekymret over det store vedlikeholdsetter-slepet i norske fengsler og viser til at vedlikeholdsetter-slepet i fengselsbygningsmassen har bygget seg opp over en årrekke.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget forutsetter at fengselskapasitet blir et sentralt tema i kriminalomsorgsmeldingen, og ber Regjeringen komme tilbake i Revidert nasjonalbudsjett for 2008 med en plan om nytt fengsel på Haugalandet, samt en vurdering om eksisterende bygg kan omgjøres og tilpasses forvaringsplasser."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er skeptiske til Regjeringens tilnærming til problematikken rundt barn og unge i fengsel. Disse medlemmer mener Regjeringens løsning om å plassere disse under barnevernet er en dårlig løsning. Fremskrittspartiet ønsker heller barnevernet inn i kriminalomsorgen, enn kriminalomsorgen inn i barnevernet. Disse medlemmer mener det er uheldig at unge lovbrøyttere soner sammen med eldre, og ser behov for et "ungdomsfengsel" som kan ivareta denne gruppen lovbrøyttere.

Disse medlemmer vil for øvrig vise til sin styrking av dette kapittelet i sitt alternative budsjett, jf. omtale under pkt. 4.2.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre ser det som positivt at fengselskøen er blitt redusert og at tiden mellom dom og soning blir kortest mulig.

Disse medlemmer mener det er helt sentralt at vi har en kriminalomsorg som også har tanke for rehabilitering og innholdet i soningen. For å hindre gjentatte forbrytelser må man ha individuelle planer og personlig oppfølging. Disse medlemmer mener det er sentralt at det stilles krav til den enkelte innsatte. Bare på den måten er det mulig å legge grunnlaget for et liv på den rette siden av loven etter endt straff og hjelpe innsatte til å bygge en ny plattform utenfor murene.

Disse medlemmer vil likevel uttrykke skepsis til skjevheten i satsing på fengselsplasser med etablering av en rekke nye åpne plasser, men få lukkede. Dette medfører at den vanskelige varetektsituasjonen i politiet fortsatt er like uløst - og at politiet må bruke store ressurser på transport og følgereiser ved varetektsfengsling.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til forslaget om å nedlegge soningstilbudet for kvinner i Sandefjord og vil gå imot dette som følge av at samtlige høringsinstanser innenfor kriminalomsorgen har påpekt at dette er et enestående tilbud til en sårbar gruppe kvinner og sterkt frarådd nedleggelse. Disse medlemmer stiller seg uforstående til forslaget om etablering av en ny soningsenhet i Evje og mener deler av disse midlene alternativt kan nyttes mer effektivt ved en utvidelse av for eksempel Ravneberget.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til behandlingen av St.meld. nr. 20 (2005-2006) "Alternative straffereaksjoner overfor unge lovbrøyttere" og er bekymret for at etableringen av tilrettelagte soningstilbud for unge lovbrøyttere i hver av fengselsregionene trekker ut i tid.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil påpeke at Norge er i FN's søkelys fordi vi ikke oppfyller FN's barnekonvensjon på dette punkt og at barn under 18 år stadig henvises til voksefengsel. Disse medlemmer vil derfor nytte øvrige frigjorte ressurser fra

den planlagte anstalten på Evje til å starte etableringen av egne soningstilbud for unge lovbrøyttere innenfor rammen av kriminalomsorgen, men i nært samarbeid med barnevern og skolemyndigheter.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre er oppmerksomme på departementets arbeid med ny stortingsmelding om kriminalomsorgen og forventer at Regjeringen vil legge opp til en mer balansert satsing innenfor fengselssektoren og ha særlig fokus på hvordan samfunnet skal beskyttes mot en gruppe stadig farligere innsatte samt at varetektskapasiteten må sikres i alle politidistrikter. Disse medlemmer forutsetter videre at meldingen vil fokusere på behovet for en fornyelse av eldre fengselsbygg for å gi innsatte bedre soningsforhold, høyne sikkerheten og gi de ansatte bedre arbeidsforhold. Disse medlemmer mener det er viktig at meldingen også setter søkelyset på hvordan den høye tilbakefallsprosenten kan reduseres. Kriminalomsorgen tilbyr selv og i samarbeid med private og frivillige organisasjoner, en rekke ulike programmer som skal bidra til bedre rehabilitering av den innsatte og gi vedkommende en reell sjans til å etablere et lovlydig liv etter straffegjennomføringen. Disse medlemmer vil påpeke viktigheten av at programmene evalueres i den hensikt å forbedre eller luke ut tiltak som ikke virker som forutsatt.

Disse medlemmer viser til at Regjeringen foreslår å bevilge 39,4 mill. kroner til et prøveprosjekt med elektronisk soning. Disse medlemmer er uenige i den utviklingen Regjeringen legger opp til, hvor hjemmet skal kunne fungere som fengsel. Disse medlemmer mener det også er svært betenkelig at det ikke er domstolene som skal avgjøre om det skal være mulig for domfelte å sone hjemme, men kriminalomsorgen. Selv om domstolene etter nøye vurderinger konkluderer med at ubetinget fengsel er den nødvendige og riktige straffen, så skal kriminalomsorgen etter Regjeringens forslag kunne fatte beslutninger som uthuler domstolens rolle. Disse medlemmer stiller også spørsmål ved om sikkerheten er godt nok ivarett ved elektronisk soning og hvordan dette vil påvirke folks trygghet i hverdagen.

Disse medlemmer mener mye tyder på at dette blir en ordning som kun vil være mulig for de mest "ressurssterke" domfelte.

For å kunne sone hjemme må man ha et liv som fungerer på alle måter, egen bolig, studier eller en jobb å gå til, og dette vil etter det komiteens medlemmer fra Høyre forstår også være et kriterium. Disse medlemmer mener forsøket bør begrenses til å omfatte de yngste lovbrøytterne, og viser til at det ble foreslått bevilget 9,6 mill. kroner til dette i Høyres alternative budsjett. Disse medlemmer mener det er galt å bruke så mye ressurser på de straffedømte som trenger minst oppfølging for å fungere godt etter endt soning, og ønsker derfor å omprioritere penger til tiltak for de aller svakeste.

Kap. 3430 Kriminalomsorgens sentrale forvaltning

Post	Formål	Saldert budsjett 2007	Forslag 2008
2	Arbeidsdriftens inntekter	45 855 000	48 359 000 (+2 504 000)
3	Andre inntekter	5 567 000	17 238 000 (+11 716 000)
4	Tilskudd	1 446 000	1 508 000 (+62 000)
Sum		52 868 000	67 105 000 (+14 237 000)

Komiteen viser til proposisjonene og har forøvrig ingen merknader.

Kap. 432 Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS)

Post	Formål	Saldert budsjett 2007	Forslag 2008
1	Driftsutgifter	152 172 000	191 831 000 (+39 659 000)
Sum		152 172 000	191 831 000 (+39 659 000)

Komiteen viser til at klasseopptaket ved KRUS er økt med to ekstraordinære klasser i 2007 til et samlet opptak på ca. 200 aspiranter.

Komiteen er tilfreds med at Regjeringen fortsetter arbeidet med å sikre tilgangen på fagutdannet personell i kriminalomsorgen, og ser positivt på at det for 2008 blir foreslått et ordinært opptak på seks klasser. For å sikre nødvendig tilgang til arbeidskraft med fagkompetanse ved oppsettelsen av Halden fengsel og for å dekke behov som følge av Regjeringens satsing på nye fengselsplasser, foreslås det også et ekstraordinært opptak av ytterligere fire klasser eller 100 aspiranter i 2008.

Komiteen har merket seg at to av klassene for januar 2008 vil bli gjennomført som et desentralisert undervisningsopplegg ved Ravneberget fengsel i Østfold og Åna fengsel i Rogaland etter tilsvarende modell som opptaket ved Kongsvinger fengsel. Komiteen er enig i fortsatt satsing på et desentralisert tilbud, og vil påpeke at disse må bli vurdert lagt til områder med

soningskøer og særskilte utfordringer knyttet til rekruttering, og ber særlig om at regionene Nord og Vest blir vurdert.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er positive til Regjeringens økte opptak på KRUS, men er av den oppfatning at dette ikke er tilstrekkelig.

Disse medlemmer mener det er viktig å dimensjonere utdanningskapasiteten på KRUS i samsvar med økningen av antall fengselsplasser. Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiet ønsker å utvide kapasiteten når det gjelder lukkede soningsplasser med å forsere byggingen av fengsel i Halden og bygge nytt fengsel med lukkede plasser i Indre Salten. Dette gjør at det er helt nødvendig å utdanne flere fengselsbetjenter. Disse medlemmer vil forøvrig vise til sin styrking av dette kapitlet i sitt alternative budsjett, jf. omtale under pkt. 4.2.

Kap. 3432 Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS)

Post	Formål	Saldert budsjett 2007	Forslag 2008
1	Andre inntekter	1 630 000	1 470 000 (-160 000)
Sum		1 630 000	1 470 000 (-160 000)

Komiteen viser til proposisjonene og har forøvrig ingen merknader.

Kap. 440 Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten

Post	Formål	Saldert budsjett 2007	Forslag 2008
1	Driftsutgifter	7 051 783 000	7 422 102 000 (+370 319 000)
21	Spesielle driftsutgifter	100 603 000	68 929 000 (-31 674 000)
22	Søk etter omkomne på havet, i innsjøer og vassdrag	7 960 000	7 302 000 (-658 000)
23	Sideutgifter i forbindelse med sivile gjøremål	61 969 000	54 634 000 (-7 335 000)
70	Tilskudd	6 978 000	10 278 000 (+3 300 000)
71	Tilskudd Norsk Rettsmuseum	2 322 000	2 422 000 (+100 000)
73	Tilskudd til EUs yttergrensefond		47 000 000
Sum		7 228 615 000	7 612 667 000 (+384 052 000)

Komiteen viser til at politi- og lensmannsetaten skal være en viktig bidragsyter til å skape trygghet i samfunnet, gjennom å forebygge og bekjempe kriminalitet. Politii- og lensmannsetatens bemanning, kompetanse, utstyr og metoder er avgjørende for å skape trygghet gjennom fravær av kriminalitet.

Komiteen viser til at politiet er foreslått styrket med om lag 245 mill. kroner i budsjettet for 2008. I tillegg kommer 20 mill. kroner som er foreslått lagt inn til politiet i saldert budsjett for 2007, jf. St.prp. nr. 18 (2007-2008).

Komiteen er fornøyd med at Regjeringen satser særskilt på økt bruk av DNA i etterforskningen og arbeid mot vold i nære relasjoner. Komiteen mener også at det er viktig med den satsingen som er signalisert i forhold til fornærmede i straffesaker.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at denne satsingen på politiet sammen med styrking av kriminalomsorgen og innføring av første utbyggingstrinn av nytt nødnett, vil bidra til økt mulighet for å oppklare flere saker, kortere responstid, økt trygghet for ansatte i politiet og til en mer effektiv ressursbruk. Dette vil styrke den samlede politikraften i hele landet.

DNA

Komiteen er tilfreds med at Regjeringen ønsker å legge til rette for økt oppklaring av straffbare forhold, og derfor foreslår innføring av økt og utvidet bruk av DNA-analyser, både av personer og spor, som bevis i straffesaker.

Komiteen viser til at det for 2008 foreslås bevilget 64 mill. kroner til etablering av et DNA-register med virkning fra 1. september 2008, og at det legges til grunn at ordningen skal sentralfinansieres.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og

Sosialistisk Venstreparti, viser til at dette også vil frigjøre midler til generell drift i politidistriktene.

Komiteen mener det er av stor betydning at en så viktig metode i kriminalitetsbekjempelsen skjer uavhengig av det enkelte politidistrikts budsjett.

Komiteen er også positiv til den økte bruk av DNA som foreslås og forutsetter at dette vil gi politi og påtalemyndighet adgang til å oppklare mer av vinningskriminaliteten. Selv om dette ikke er den mest alvorlige kriminaliteten, er det her de store mørketall ligger mht. oppklaring. Vinningskriminalitet oppleves også som en personlig krenkelse ved at noen har vært inne på andres private "sfære". Styrket kamp mot slike lovbrudd vil kunne virke preventivt og vise at samfunnet bryr seg i større grad enn nå.

Komiteen vil peke på de tall man har fra Storbritannia i forhold til vinningskriminalitet. Der har oppklaringsprosenten gått fra 14 pst. og opptil 45 pst. i saker der DNA-registeret ble benyttet. Komiteen håper på økt oppklaring av kriminalitet også i Norge når vi får systemet på plass og tror at dette kan bidra til at politiet fortsatt skal ha høy tillit i befolkningen.

Komiteen mener at det også er helt nødvendig for å følge opp lovens intensjoner å øke analysekapasiteten i Norge. Dette bør også ordnes på en slik måte at man kan bygge den kompetansen man trenger i de utdanningssystemer man har i Norge.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre forutsetter videre at en sentral finansiering av bruk av rettmedisinske tester innføres samtidig med økt bruk av DNA og at dette skjer uten at de respektive politikapitler kuttes tilsvarende. Disse medlemmer mener videre at politiets ressurser bør styrkes utover den sentrale finansiering av slike oppgaver. Disse medlemmer vil bli svært overrasket om ikke utgiftene til DNA-analyser vil økes vesentlig i tiden som kommer og ber Regjeringen ta høyde for dette.

Videre må det forventes at økt bruk av DNA vil kreve økte politiresurser til åstedundersøkelser og sporsikring.

Disse medlemmer viser til behovet for at det legges til rette for økt analysekapasitet for DNA, styrket nasjonal kompetanse og økt oppklaring av kriminalitet. Disse medlemmer støtter Regjeringens forslag om sentral finansiering av DNA-analyser og den forsinkede økning i bevilgninger i forslaget til statsbudsjettet for 2008, men forutsetter at det tas høyde for økte bevilgninger i årene fremover. Disse medlemmer er imidlertid i tvil om de midlene som bevilges til økt satsing på DNA i etterforskningen vil være tilstrekkelig til å innfri de ambisjonene som et samlet storting har på dette området. Disse medlemmer mener det må legges til rette for at flere aktører kan utføre denne type analysearbeid og viser til at dette er et ønske også fra politifolk som ønsker raskere analysesvar enn dagens praksis gir.

Komiteen viser til at Stortinget ved flere anledninger har understreket at bekjempelse av ureglementert fiske og annen økonomisk kriminalitet må prioriteres høyere, og komiteen mener derfor at det er viktig at dette arbeidet styrkes både i politi og i den høyere påtalemyndighet.

Komiteen viser til at det pr. august 2007 er blitt opprettet 50 politiråd rundt omkring i Norge. Komiteen ser dette som meget positivt i forhold til en helhetlig kriminalitetsbekjempelse. Komiteen vil understreke at Politidirektoratet har ansvaret for å sørge for at politimestrene i de ulike politidistriktene følger opp initiativet i forhold til alle landets kommuner.

Komiteen viser også til det pågående arbeidet med å styrke innsatsen mot vold i nære relasjoner, og vil understreke viktigheten av at politiet prioriterer innsats på dette feltet framover. Komiteen er tilfreds med at familievoldskoordinatorstillinger nå blir 100 pst.-stillinger i alle politidistriktene, og at det i tillegg skal etableres egne familievoldsteam i de største politidistriktene. Dette vil sørge for at alle distriktene har tilgang til god kompetanse på dette feltet.

Komiteen er tilfreds med at Regjeringen legger opp til å utvikle måleparametere for politiets forebyggende arbeid, slik at disse kan evalueres på en bedre måte enn i dag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre erkjenner at dette er en krevende oppgave og konstaterer at Regjeringen til nå ikke har utviklet egnede målekriterier for forebyggende arbeid innenfor politi, kriminalomsorg mv. til tross for beskrivelsene som ble gitt av dette i budsjettet for 2008. Disse medlemmer forutsetter at dette arbeidet nå gis høy prioritet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, er fornøyd med at vi i løpet av neste år får på plass ytterligere tre Barnehus. Dette vil gi alle landsde-

lene et styrket tilbud i forhold til å avdekke og oppklare overgrep mot barn, samt gi disse barna bedre behandling og oppfølging.

Komiteen viser til at det nylig er etablert Barnehus i Bergen og Hamar. Barnehusene skal gi helhetlig hjelp, omsorg og behandling til barn som har vært utsatt for vold og seksuelle overgrep eller har vært vitne til vold i nære relasjoner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at Regjeringen foreslår avsatt 5,5 mill. kroner til å etablere ytterligere tre Barnehus i 2008, og er svært tilfreds med at Barnehus dermed er sikret som et landsdekkende tilbud. Flertallet har forståelse for at behovet er stort for den form for tjeneste som Barnehusene skal yte i Helseregion Sør-Øst. Denne regionen er stor både i geografisk utstrekning og i folketall. På denne bakgrunn støttes etableringen av et Barnehus nummer to i Helseregion Sør-Øst, gjennom opprettelse av Barnehus i Kristiansand. Flertallet vil understreke at etableringen av Barnehus ikke vil føre til en svekkelse av tilbudet til barn i Oslo-området. Likevel mener flertallet at det i forbindelse med Regjeringens vurdering av erfaringer med de Barnehusene som nå blir etablert, også bør vurderes en eventuell videre utbygging, herunder lokalisering til Oslo-regionen.

Flertallet viser til at de lave opptakene til Politihøgskolen i 2003 og 2004 bidrar til at politiet i dag har en utfordring i forhold til bemanningssituasjonen. Bemanningen vil derfor være en stor utfordring i de kommende år.

Komiteen understreker derfor at det økte opptaket i 2007, som gir 72 flere studenter enn høyeste opptak under regjeringen Bondevik II, blir videreført i 2008. Det er helt nødvendig for å bedre rekrutteringen av polititjenestemenn. I tillegg vil generelt en mer effektiv organisering og ressursbruk kunne bidra til å frigjøre politiresurser.

Komiteen viser til at bemanningssituasjonen har ført til at det har vært vanskelig å besette ledige politi- og lensmannsstillinger i distriktene. Komiteen registrer med bekymring at det nå er vanskelig å besette en del stillinger også i de større byene. I tillegg til å øke antall studieplasser ved PHS, er det derfor viktig å se på tiltak som å få seniorer til å stå lengre i jobb og tiltak for å tilsette flere i sivile stillinger. Komiteen vil også påpeke viktigheten av det arbeidet Regjeringen har satt i gang for å kartlegge politiets bemanningsbehov fram til 2015, og ser fram til konklusjonene til utvalget som er nedsatt.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil vise til at regjeringen Bondevik II i sin periode økte opptaket til politihøgskolen med 120 studenter og at det den gang ikke forelå konkrete forslag fra andre partier om å øke opptaket ytterligere.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti, har lenge vært bekymret for det stadig økende tallet på useriøse vakt-selskaper. Det er derfor positivt å se at det er startet et arbeid med nytt vaktvirksomhetsregister for å effektivisere politiets kontroll med vakt-selskapene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre registrerer at flertallet i sine merknader legger til grunn at man over lengre tid har vært bekymret over utviklingen i sikkerhetsbransjen. Disse medlemmer konstaterer at denne bekymringen ikke har gitt seg nevneverdige utslag i praktisk politikk og viser i denne sammenheng til Stortingets behandling av Dokument nr. 8:19 (2006-2007), jf. Innst. S. nr. 152 (2006-2007) samt gjentatte forslag om å øremerke stillinger til styrket kontroll av sikkerhetsbransjen ved POD. Disse medlemmer viser til at statsråden i forhold til sikkerhetsbransjen ser ut til å ha manglet både interesse for og evne til å få gjennomført tiltak som kan kvele en oppblomstring av grov kriminalitet knyttet til disse. Disse medlemmer ser imidlertid positivt på at det er startet et arbeid med et nytt vaktvirksomhetsregister.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser at det å ha trygghet for liv og eiendom er en viktig verdi. Disse medlemmer mener derfor at debatten om en velfungerende rettsstat og et fungerende politi er en verdidebatt.

Disse medlemmer er i så måte meget skuffet over Regjeringens justisbudsjett. Regjeringens forslag vil dessverre ikke bedre tryggheten for folk flest, fordi det i budsjettforslaget ikke er rom for høyere aktivitet.

Disse medlemmer ser stadig at politiet ikke har ressurser til å rykke ut i forbindelse med hendelser rundt om i landet. Disse medlemmer frykter en økende tendens de kommende år. Det har forekommet groteske eksempler på at trafikkoffer har blitt liggende i flere timer før politiet kommer til stedet. Dette er uverdige og sender helt feil signaler i forhold til menneskeverdet.

Disse medlemmer vil påpeke at befolkningen forventer at man skal få hjelp når man er i nød eller blir utsatt for noe kriminelt. Dette er en viktig forutsetning for at man føler trygghet, og denne følelsen er viktig for trivsel og velferd i samfunnet. Dessverre ser stadig flere at denne tryggheten blir illusorisk fordi man opplever at politiet ikke kommer når en virkelig trenger det. Disse medlemmer mener derfor politiet må settes i stand til å innfri befolkningens forventninger om en god polititjeneste.

Disse medlemmer mener at Norge i dag er i bunnsjiktet i Norden når det gjelder politidekning. En oversikt over politidekning i forhold til folketall viser at:

- Danmark: har 1 polititjenestemann pr. 509 innbyggere
- Sverige: har 1 polititjenestemann pr. 511 innbyggere

- Norge: har 1 polititjenestemann pr. 592 innbyggere

Skal vi komme opp på nivå med det Sverige og Danmark har i dag, må vi, i forhold til Sverige, ha 1 857 flere politifolk. For å komme på dansk nivå trenger vi 1 892 politifolk. I tillegg har man i Sverige vedtatt å øke antall politifolk med 1 000 ekstra neste år, noe som medfører at Norge dessverre vil sakke ytterligere akterut.

Disse medlemmer mener derfor at vi trenger en planmessig opprustning og oppbygging av politiet i Norge slik de har gjort i Sverige. Som et av verdens rikeste land bør Norge ha som ambisjon å ha den beste politidekningen og det beste politiet i Norden. Slik kan politiet settes i stand til å møte de forventninger publikum har til polititjenesten.

Disse medlemmer viser til at aktiv bekjempelse av organisert kriminalitet, kriminelle gjenger, menneskehandel samt vold og seksuelle overgrep mot barn vil kreve mye av politiet. Disse medlemmer ser også viktigheten av at offentlige myndigheter legger til rette for bedre samhandling mellom ulike politidistrikt, offentlige etater, næringslivet, frivillige organisasjoner og enkeltpersoner. Disse medlemmer ser at mange private og frivillige organisasjoner gjør en betydelig innsats for å forebygge kriminalitet, blant annet ved å bistå innsatte og deres familier i en vanskelig livssituasjon. Disse medlemmer mener denne frivillige innsatsen fortjener økt anerkjennelse. Disse medlemmer foreslo derfor i sitt alternative budsjett å øke bevilgningen til private og frivillige organisasjoner slik at disse kan videreføre og forsterke sitt kriminalitetsforebyggende arbeid i lokalmiljøet.

Disse medlemmer vil peke på viktigheten av å prioritere saker om seksuelle overgrep (so-saker). Denne type kriminalitet, spesielt mot barn, er blant de mest alvorlige lovbrudd man har i Norge. Således bør slike saker ha samme prioritet og status som drapsaker. Disse medlemmer vil peke på den enkelte politimester og politileders ansvar for å sørge for at slike saker gis prioritert, og at man sørger for god kvalitet og fremdrift. I en situasjon med ressursknapphet i politiet mener disse medlemmer at man heller må nedprioritere eksempelvis trafikksaker og bruke ressursene på det som er viktigst.

Disse medlemmer registrerer at en av de største utfordringer i dette budsjettet er at de enkelte politidistrikt ikke tilføres midler som gir det lokale politiet handlingsrom. Innføring av nye arbeidstidsbestemmelser gir også de enkelte politidistrikt utfordringer. I en slik situasjon mener disse medlemmer man må tørre å foreta omprioriteringer. Disse medlemmer vil derfor foreslå at man midlertidig legger ned utrykningspolitiet og tilbakefører ressursene til de enkelte politidistrikt.

Disse medlemmer stiller seg positive til at Regjeringen øker antallet plasser på Politihøgskolen, men opptrappingen holder ikke tritt med den store avgangen i politistyrken de kommende år. Disse medlemmer ber Regjeringen ha fokus på denne utfordringen. Disse medlemmer mener som nevnt

at det er viktig å starte arbeidet med en opptrappingsplan for politistyrken i Norge. Dette vil ytterligere øke behovet for politiutdannet personell i fremtiden. Disse medlemmer er kjent med at kapasiteten ved Politihøgskolen i Oslo er sprengt og forutsetter at Regjeringen følger opp dette slik at ikke kapasitetsproblemer blir til hinder for oppbygging av en større politistyrke. Disse medlemmer viser til at det tidligere er blitt etablert vellykkede stipendordninger som har forbedret rekrutteringen i Finnmark og forutsetter at slike tiltak stimuleres for å motivere ungdom lokalt til å søke politiutdanning og få flere kvalifiserte søkere til politistillinger i fylket.

Disse medlemmer viser også til at det er påkrevd at politiets samlede ressurser nyttes på en mest mulig effektiv måte ved at politiet konsentrerer sin innsats der det er nødvendig med politifaglig bakgrunn. Disse medlemmer anmoder derfor Regjeringen om å foreta en gjennomgang av forholdet mellom bruk av politifaglig utdannede og sivilt ansatte med sikte på å avlaste politiet for oppgaver sivile kan løse for derigjennom å frigjøre politikraft. I denne sammenheng ber disse medlemmer Regjeringen om å skaffe til veie kunnskap om hvordan man for eksempel har løst kriminalitetsoppgavene i mellomstore byer og distrikter i USA.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre har i denne sammenheng merket seg Regjeringens manglende vilje til å nytte politireserven for å løse konkrete oppdrag som kunne ha supplert politiets ordinære innsats eller frigjort politikraft til andre oppgaver. Disse medlemmer konstaterer at Regjeringen tross gjentatte oppfordringer til nå ikke har avklart hvorvidt den ønsker å benytte seg av disse mannskapene som etter førstegangstjenesten blir overført til politiet og gjennomfører sin videre verneplikt der. Disse medlemmer viser til at mannskapene har gjennomgått en grundig trening og består av kompetente, godt motiverte folk som er interessert i å yte bistand i forbindelse med naturkatastrofer, militær beredskap og ulykker eller også for å opprettholde samfunnsordenen når viktige allmenne interesser tilsier det, men at Regjeringen ser ut til å skusle bort en mulighet til for eksempel å skaffe til veie mer synlig politi i Oslos gater. Disse medlemmer anmoder derfor Regjeringen om å fremlegge sak for Stortinget med sikte på bruk av politireserven til å løse eksempelvis ordensproblemer i Oslo sentrum.

Disse medlemmer viser til at det ikke er samsvarende mellom de mål Regjeringen har satt for etatens rolle med å skape trygghet i hverdagen og de bevilgninger som foreslås til politiet for 2008. Disse medlemmer har merket seg at Regjeringen øremerker midler bl.a. til bekjempelse av vold i nære relasjoner. Disse medlemmer er enige i at dette er et svært viktig satsningsområde.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Høyre i sitt alternative budsjett, jf. pkt. 4.2, har foreslått å styrke bevilgningene til politiet med 163 mill.

kroner. Disse medlemmer vil imidlertid bemerke at den satsingen Regjeringen gir inntrykk av, vil medføre nedprioritering av andre viktige områder fordi det ikke bevilges nye midler for å kompensere for tapet av polititid som følge av bl.a. nye arbeidstidsbestemmelser.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre vil understreke at trygghet i hverdagen er en forutsetning for god livskvalitet. Forebygging og bekjempelse av kriminalitet er en av myndighetenes viktigste oppgaver, og et sterkt og synlig politi er en avgjørende forutsetning for et trygt samfunn for innbyggerne. Disse medlemmer viser til at Regjeringens bevilgninger til politiet vil medføre en reell nedgang i driftsmidlene neste år. I en situasjon hvor mangelen på politifolk rundt omkring i landet er prekær, er det svært alvorlig at Regjeringen ikke prioriterer å sette inn tiltak for å avhjelpe situasjonen. Disse medlemmer har merket seg at Regjeringens svar på de akutte utfordringene på bemannings- og ressursiden i politiet er bevilgninger til sentral finansiering av DNA og økt opptak på Politihøgskolen fra høsten 2009.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil styrke politiets evne til å forebygge og avdekke alvorlig kriminalitet med tiltak som vil ha en umiddelbar effekt, og viser til Høyres alternative statsbudsjett, jf. pkt. 4.2 der det ble foreslått å bevilge 163 mill. kroner til politiet ut over Regjeringens forslag. Det er viktig at en del av midlene benyttes til strakstiltak, som å ansette flere sivile i etaten for å frigjøre politifaglig kapasitet til operativ tjeneste, samt en aktiv seniorpolitikk i politietaten.

SENIORPOLITIKK

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre peker på at det i dag pensjoneres mange politifolk når de er 57 år gamle. Flere vil trolig kunne stimuleres til å stå lenger i jobb dersom de tilbys fordeler i form av ekstra ferie, høyere lønn eller mindre belastende vaktordninger. Seniorene i politiet sitter på verdifull erfaring og kunnskaper som politiet vil kunne ha glede av lenger dersom man er villig til å satse aktivt på denne gruppen.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil her peke på at Høyre i sitt alternative budsjett, jf. pkt. 4.2, har øremerket 5 mill. kroner til konkrete tiltak som fører til at flere politifolk velger å stå i tjeneste ut over vanlig pensjonsalder.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener at seniorpolitikken må utformes nasjonalt og ikke som et ledd i lokale lønnsforhandlinger der seniortiltakene kan tape i konkurranse med andre nødvendige prioriteringer i det enkelte politidistrikt.

Disse medlemmer viser også til den verdifulle ressursen de fristilte politimestrene etter Politirefor-

men er, og mener det er viktig at deres kompetanse nyttes på en best mulig måte.

Disse medlemmer viser også til forslag fra politihøyskolestudentene om lønn/særskilt stipend deler av studietiden mot bindingstid. Disse medlemmer forutsetter at departementet i forbindelse med bemanningsprosjektet vil vurdere alle tiltak som kan bidra til å rekruttere og bygge opp en mer stabil politistyrke også i distriktene.

POLITISTUDIE

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at et synlig politi som kan forebygge og løse kriminalitet er viktig for folks trygghet. Folk skal og må ha tillit til at politiet griper kontant inn når kriminalitet begås. Samtidig har samfunnet klare forventninger om at politiet også skal være i stand til å bekjempe organisert internasjonal kriminalitet og kunne møte den nye trusselsituasjonen knyttet til terrorisme.

Disse medlemmer mener en fremtidig dimensjonering av politistyrken bør bygge på en grundig analyse av det trusselbildet samfunnet og politiet står overfor både på kortere og lengre sikt. Sentrale utviklingstrekk innen grenseoverskridende kriminalitet, terrortrusler i våre områder, politiets oppgaver og sider ved kriminalitets- og samfunnsutviklingen i Norge, vil være viktige premisser for størrelsen på det norske politikorpset de neste tiårene og det totale ressursbehovet. Kunnskap og analyse i et langsiktig perspektiv er viktig av hensyn til metodeutvikling, organisering, mannskapssituasjonen og politiets evne til å løse pålagte oppgaver. Disse medlemmer viser også til at en slik politistudie er en oppfølging av forslag fra Politiets fellesforbund som har understreket behovet for en mer kunnskapsbasert utvikling av politiet.

Med bakgrunn i dette fremmer disse medlemmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen vurdere å igangsette en politistudie etter modell av Forsvarsstudien. Det bør nedsettes et bredt sammensatt utvalg som får som mandat å foreta en grundig analyse av sentrale utviklingstrekk nasjonalt og internasjonalt som påvirker det norske politiets oppgaver og fremtidig mannskaps- og ressursbehov."

INTERNETTERELATERTE OVERGREP

Komiteen viser til at barn verden over utsettes hver dag for grufulle overgrep, der dokumentasjon på disse blir spredd gjennom Internett. Svært få av disse barna blir identifisert slik at de kan hjelpes ut av misbruket, selv om overgriperne og de som sprer materialet i mange tilfeller får sin straff. Identifiseringsarbeidet av disse barna er svært vanskelig, og krever tett

internasjonalt politisamarbeid. Komiteen er kjent med at gruppen som jobber med internetterelaterte overgrep og menneskehandel på Kripos er kompetansesmessig godt rustet for identifiseringsarbeidet.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at det i Høyres alternative statsbudsjett, jf. pkt.4.2, er foreslått å øremerke 5 mill. kroner til å trappe opp identifiseringsarbeidet av ofre for netterelaterte overgrep.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener det er behov for å systematisere og styrke arbeidet med bekjempelse av internetterelaterte overgrep mot barn ytterligere. Disse medlemmer foreslår derfor at det etableres et norsk Senter mot Internett-relaterte overgrep mot barn (SIRO) etter mønster av The Child Exploitation and Online Centre (CEOP) i Storbritannia. Det er viktig at politiet kan arbeide sammen med IT-bransjen, humanitære organisasjoner og barnefaglige yrkesgrupper for å sikre best mulig oppfølging av de som melder fra om overgrep og andre som får behov for hjelp etter avdekking av denne typen kriminalitet. En slik enhet må kunne jobbe med internasjonale saker der også menneskehandel og internasjonalt politisamarbeid er en del av problemstillingen.

BARNES RETTSSIKKERHET

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at vold i nære relasjoner er et alvorlig samfunnsproblem som det er viktig at det settes inn tiltak både for å forebygge at det skjer, men også sette inn tiltak for å hjelpe de som rammes. Barn som utsettes for vold og overgrep er spesielt sårbare og har behov for oppfølging og kompetanse, og Barnehusene er et svært viktig tiltak for at disse barna skal møte en dør inn til hjelperne. Disse medlemmer viser til at det i dag er tverrpolitisk enighet om at dette er et vesentlig bidrag til å styrke barns rettssikkerhet. Disse medlemmer er glade for at to Barnehus omsider blir åpnet denne høsten, og at det neste år vil være til sammen fem Barnehus rundt om i landet.

På den annen side er komiteens medlemmer fra Høyre bekymret over at ett Barnehus, lokalisert på Hamar, er ment å skulle dekke behovet i hele det sentrale østlandsområdet. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett under pkt.4.2 der det er foreslått å bevilge 5 mill. kroner til å opprette et sjette Barnehus i det sentrale Oslo-området.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake i Revidert nasjonalbudsjett 2008 med forslag om opprettelse av et sjette Barnehus i det sentrale Oslo-området."

Kap. 3440 Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten

Post	Formål	Saldert budsjett 2007	Forslag 2008
1	Gebyrer	470 040 000	257 000 000
2	Refusjoner mv.	206 145 000	215 009 000
4	Gebyrer - vaktelskap	1 007 000	1 207 000
6	Gebyrer - utlendingssaker	75 000 000	112 830 000
7	Gebyrer - sivile gjøremål	640 021 000	540 021 000
Sum		1 392 213 000	1 126 507 000 (-265 706 000)

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti, er fornøyd med at passgebyret for voksne foreslås redusert fra 990 kroner til 450 kroner fra 1. januar 2008. Forslaget er et ledd i

Regjeringens arbeid med å tilpasse gebyrene til produksjonskostnadene. Passgebyret for barn ble redusert fra 420 kroner til 270 kroner i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2007.

Kap. 441 Oslo politidistrikt

Post	Formål	Saldert budsjett 2007	Forslag 2008
1	Driftsutgifter	1 406 106 000	1 479 731 000 (+73 625 000)
Sum		1 406 106 000	1 479 731 000 (+73 625 000)

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, er fornøyd med at Regjeringen fortsetter den generelle styrkingen av Oslopolitiet.

Komiteen vil påpeke den spesielle stillingen Oslopolitiet har i forhold til hovedstadsutfordringer og som en viktig aktør i bekjempelsen av kriminalitet med nasjonale og internasjonale forgreninger. Komiteen vil påpeke viktigheten av at bekjempelsen av gjengkriminaliteten fortsetter.

Komiteen vil påpeke det gode arbeidet som er gjort av Oslopolitiet når det gjelder redusert saksbehandlingstid, resultater av VIC-prosjektet og gjengprosjektet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, mener det er viktig at dette gode arbeidet videreføres. Flertallet vil vise til at Oslopolitiet i perioden 2000-2008 har økt sitt budsjett fra 973 mill. kroner til 1 480 mill. kroner, dvs. en nominell økning på 507 mill. kroner (52 pst.). I tillegg har oppgaver i tilknytning til utlendingssaker blitt overført til Politiets utlendingsenhet ved opprettelsen i 2004, og ansvar for livvaktjenesten ble overført til Politiets sikkerhetstjeneste i 2006. Flertallet har merket seg at det er reist spørsmål knyttet til Oslopolitets virksomhet og resultater i en tilsynsrapport (POD 2007) fra Politidirektoratet. Flertallet vil vise til viktigheten av at

en organisasjon på denne størrelsen har gode rutiner og instruksjoner for virksomhetsstyring, og at effektiviseringstiltak og OU-prosess følges opp for en effektiv kriminalitetsbekjempelse i landets hovedstad.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti, viser til at Regjeringen i sitt forslag legger opp til en mer kostnadseffektiv drift av politiets helikoptertjeneste. Dette flertallet viser i den forbindelse til at helikoptertjenesten ble evaluert høsten 2006, og at evalueringen pekte på flere forhold ved tjenesten som medførte betydelig kostnadsbinding og reduserte politiets mulighet til helhetlig og effektiv ressursutnyttning. Dette flertallet er tilfreds med at flere av forslagene i evalueringen følges opp. Blant annet legges det nå ikke lenger opp til at kravet om politiutdannede helikopterpiloter videreføres.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er skuffet over at Oslopolitiet igjen blir budsjettapere. Ikke bare er Oslo landets hovedstad når det gjelder statssete, det er også narkotikahovedstad og hovedsete for store deler av den tunge, organiserte kriminaliteten. Oslo har også en enorm mengde såkalt hverdagskriminalitet, i tillegg har man i hovedstaden det siste året opplevd en grusom voldtektsbølge. Det er derfor skuffende at Regjeringen ikke prioriterer kampen mot kriminalitet og Oslos innbyggers sikkerhet i større grad enn det de gjør. Disse medlemmer

mener at det å bekjempe denne kriminaliteten er viktig. Både fordi den i sum er så stor og rammer folk flest, men også fordi man ofte her kan stoppe unge kriminelle løpebane ved at de ser at de blir tatt.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener det er svært uheldig at et viktig og effektivt verktøy som politihelikopteret i realiteten blir satt på bakken neste år. Dette går ikke bare utover Oslopolitiet men også andre distrikt.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at man ikke tar høyde for det forebyggende bidrag politihelikopteret er. Det har vært antydning at maskinen har bidratt til å redde flere menneskeliv, og i så måte vil disse medlemmer hevde at helikopteret er selvfinansierende.

Videre er disse medlemmer skuffet over at Regjeringen fem år etter at vedtaket om å etablere en politihelikoptertjeneste i Norge ble fattet, ikke har maktet å få maskinen lokalisert sentralt i Oslo.

Disse medlemmer vil også nok en gang påpeke behovet for et treningssenter for de politioperative enhetene i Oslo.

Disse medlemmer vil for øvrig vise til sine merknader under kap. 440 og sitt alternative budsjett.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at Oslo Politidistrikt i tillegg til de ordinære politioppgavene også har hovedstadsoppgaver og særlige utfordringer knyttet til blant annet gjengkriminalitet, menneskehandel og organisert kriminalitet. Disse medlemmer kan ikke akseptere en utvikling der politimesteren i Oslo tvinges til å la et stort antall stillinger stå ubesatt.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til forslaget i Høyres alternative statsbudsjett om å øke bevilgningene til Oslo-politiet med 40 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at Oslo er landets ansikt utad og politiet må settes i stand til å gjøre det trygt å ferdes i hovedstaden. Samtidig må politiet ha ressurser til å ta opp kampen mot den alvorlige kriminaliteten for å forebygge større negative ringvirkninger andre steder i landet.

Kap. 3441 Oslo politidistrikt

Post	Formål	Saldert budsjett 2007	Forslag 2008
2	Refusjoner	21 614 000	22 543 000 (+929 000)
3	Salgsinntekter	182 000	190 000 (+8 000)
5	Personalbarnehage	2 531 000	2 640 000 (+109 000)
Sum		24 327 000	25 373 000 (+1 046 000)

Komiteen viser til proposisjonene og har for øvrig ingen merknader.

Kap. 442 Politihøgskolen

Post	Formål	Saldert budsjett 2007	Forslag 2008
1	Driftsutgifter	267 931 000	288 027 000 (+20 096 000)
Sum		267 931 000	288 028 000 (+20 096 000)

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti, er tilfreds med at opptaket på 432 studenter ved Politihøgskolen videreføres.

Komiteen er tilfreds med at opptaket for innværende skoleår har det høyeste antall studenter med minoritetsbakgrunn noensinne, og at antallet kvinner fortsetter å øke.

Komiteen viser til at økningen i opptak til Politihøgskolen for neste år innebærer at kapasiteten ved utdanningslokalene blir sprengt. Komiteen ber derfor om en snarlig avklaring på kapasitetsutvidelse, slik at dette senest er klart til oppstart av studieåret 2009/2010.

Komiteen forutsetter at utdanningen ved begge Politihøgskolens avdelinger skal være likeverdige.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre ser det som mest hensiktsmessig at kapasiteten utvides i tilknytning til eksisterende politihøgskoler i Bodø og Oslo og vil særlig peke på vik-

tigheten av nærhet til sentrale institusjoner og kompetansemiljøer av stor betydning for kvaliteten på utdannelsen.

Kap. 3442 Politihøgskolen

Post	Formål	Saldert budsjett 2007	Forslag 2008
2	Diverse inntekter	5 255 000	5 481 000 (+226 000)
3	Inntekter fra Justissektorens kurs- og øvingscenter	14 677 000	15 308 000 (+631 000)
Sum		19 932 000	20 789 000 (+857 000)

Komiteen viser til proposisjonene og har for øvrig ingen merknader.

Kap. 445 Den høyere påtalemyndighet

Post	Formål	Saldert budsjett 2007	Forslag 2008
1	Driftsutgifter	105 794 000	113 202 000 (+7 408 000)
Sum		105 794 000	113 202 000 (+7 408 000)

Komiteen er av den oppfatning at det er viktig at den høyere påtalemyndighet tilføres tilstrekkelige midler slik at det blir sørget for flyt i straffesakskjeden og at det er tilstrekkelige midler til å ta unna saksmengden. I den forbindelse mener komiteen det er viktig å ha fokus på rekruttering og kompetanse slik at saker ikke blir liggende, men at de behandles fortløpende og på en betryggende måte.

Videre er komiteen spesielt opptatt av at saker om alvorlig kriminalitet ikke blir liggende. Dette gjelder særlig seksuallovbrudd, der saksbehandlingstiden i politi/påtalemyndighet og i domstolsapparatet oppleves som svært belastende for fornærmede.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet er betenkt over at saker med kjent gjerningsmann ikke følges opp tilstrekkelig, og disse medlemmer ber Riksadvokaten sørge for at saker med kjent gjerningsmann ikke henlegges.

Disse medlemmer viser til Innst. O. nr. 72 (2004-2005) hvor Stortinget behandlet den generelle delen av straffeloven og de føringer lovgiver ga om straff og straffeutmåling. Disse medlemmer vil

understreke viktigheten av at Riksadvokaten følger opp lovgivers intensjoner.

Komiteen er fornøyd med den styrkingen som er foreslått til det nasjonale statsadvokatembete for bekjempelse av organisert og annen alvorlig kriminalitet. Det er også bra at man legger inn mer midler til å sikre bedre informasjon til fornærmede i straffesaker.

Komiteen viser til at det i Revidert nasjonalbudsjett for 2007 ble opprettet et nytt statsadvokatembete i Troms og Finnmark.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at Nordområdesatsningen de senere år og arbeidet med å bekjempe ulovlig fiske som er intensivert under den sittende regjering, har ført til økt press på Troms og Finnmark statsadvokatembeter.

Komiteen støtter videreføringen av tiltaket, og ser dette som et viktig ledd i arbeidet med å bekjempe den alvorlige økonomiske kriminaliteten og miljøkriminaliteten som ulovlig fiske er.

Kap. 446 Den militære påtalemyndighet

Post	Formål	Saldert budsjett 2007	Forslag 2008
1	Driftsutgifter	4 999 000	5 120 000 (+121 000)
Sum		4 999 000	5 120 000 (+121 000)

Komiteen viser til proposisjonene og har ingen ytterligere merknader.

Kap. 448 Grensekommisæren

Post	Formål	Saldert budsjett 2007	Forslag 2008
1	Driftsutgifter	4 852 000	4 977 000 (+125 000)
Sum		4 852 000	4 977 000 (+125 000)

Komiteen viser til proposisjonene og har ingen ytterligere merknader.

Kap. 450 Sivile vernepliktige

Post	Formål	Saldert budsjett 2007	Forslag 2008
1	Driftsutgifter	100 437 000	95 746 000 (-4 691 000)
Sum		100 437 000	95 746 000 (-4 691 000)

Komiteen viser til proposisjonene og har ingen ytterligere merknader.

Kap. 3450 Sivile vernepliktige

Post	Formål	Saldert budsjett 2007	Forslag 2008
1	Inntekter av arbeid	38 153 000	43 659 000 (+5 506 000)
2	Andre inntekter	445 000	464 000 (+19 000)
Sum		38 598 000	44 123 000 (+5 525 000)

Komiteen viser til proposisjonene og har ingen ytterligere merknader.

Kap. 452 Sentral krisehåndtering

Post	Formål	Saldert budsjett 2007	Forslag 2008
1	Driftsutgifter	9 140 000	10 056 000 (+916 000)
Sum		9 140 000	10 056 000 (+916 000)

Komiteen viser til proposisjonene og har ingen ytterligere merknader.

Kap. 455 Redningstjenesten

Post	Formål	Saldert budsjett 2007	Forslag 2008
1	Driftsutgifter	406 874 000	459 520 000 (+52 646 000)
21	Spesielle driftsutgifter	6 248 000	7 517 000 (+1 269 000)
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	12 895 000	131 455 000 (+118 560 000)
71	Tilskudd til frivillige organisasjoner i redningstjenesten	6 099 000	12 211 000 (+6 112 000)
72	Tilskudd til nød- og sikkerhetstjenester	82 521 000	81 469 000 (+1 052 000)
Sum		514 637 000	692 172 000 (+177 535 000)

Komiteen er svært fornøyd med Regjeringens storsatsing på redningstjenesten i budsjettet for 2008. Et av de viktigste livreddende tiltakene som iverksettes er tilstedevakt ved alle basene, og oppbygging av en ny redningshelikopterbase på nordvestlandet. Denne basen, som blir lokalisert i Florø, skal ha tilstedevakt og lege fra oppstart, og være i drift innen 1. januar 2009.

Komiteen viser til at ved søk og redning er tid en avgjørende faktor for å kunne redde liv. Sola, Banak og Bodø har alt tilstedevakt med lege og utrykningstid på ca. 15 minutter. Når også Ørlandet, Rygge og Florø kommer i 2008, vil hele landet dermed få en god beredskap med kort utrykningstid. Disse tiltakene vil, i tillegg til økte vedlikeholdskostnader for dagens redningshelikoptre og videreføringen av anskaffelsesprosessen for nye helikoptre, i 2008 utgjøre til sammen om lag 160 mill. kroner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at Regjeringen med dette følger opp Stortingets vedtak i behandlingen av St.meld. nr. 44 (2000-2001) Redningshelikoptertjenesten i fremtiden, jf. Innst. S. nr. 156 (2001-2002).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til St.meld. nr. 44 (2000-2001) og Innst. S. nr. 156 (2001-2002). Det har vært en klar forutsetning fra Stortingets side at den nye redningshelikopterbasen i Florø skulle være sivilt operert. Disse medlemmer mener det er kritikkverdig at departementet avbrøt anbudsrunderen før den var gjennomført, og uten nærmere begrunnelse bestemte at Forsvaret skal drifte basen som et detasjement. Disse medlemmer finner det ikke dokumentert at basen vil kunne drives bedre og billigere av Forsvaret enn av en sivil operatør. Disse medlemmer mener at det er nødvendig å få en rask utredning om fordeler og ulemper ved militær eller sivil drift, spesielt med sikte på de økonomiske sider og avklarte styringsforhold. I den forbindelse kan det også være interessant om det ble

undersøkt hvilke erfaringer som er høstet i andre land i Europa som har sivilisert - eller står i ferd med å sivilisere - denne tjenesten.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen utrede fordeler og ulemper ved militær eller sivil drift av redningshelikopterbasene, spesielt med sikte på de økonomiske sider og avklarte styringsforhold. Utredningen bes presentert i løpet av våren 2008."

Komiteen vil fremheve det spesielle og positive ved at redningstjenesten i Norge er organisert som et samvirke mellom en rekke offentlige etater, private og frivillige organisasjoner, som raskt skal kunne mobiliseres for innsats i redningstjenesten. Dette mangedobler ressursene til disposisjon i redningsaksjoner. Komiteen vil peke på den store og viktige verdien de frivillige representerer ved mange redningsaksjoner. Komiteen er derfor fornøyd med doblingen av det samlede tilskuddet til de frivillige organisasjonene fra ca. 6 mill. kroner til ca. 12 mill. kroner i 2008. Satsene for refusjon av utgifter som frivillige og andre private har i redningstjenestesammenheng er også justert opp høsten 2007. Etter at satsene har vært uendret i 8 år, utgjør den gjennomsnittlige økningen om lag 35 pst. Dette er et skritt i riktig retning for å inspirere til ytterligere innsats i den frivillige redningstjenesten.

Komiteen viser til at det jobbes med anskaffelsesprosessen for nye redningshelikoptre, og komiteen er enig i at Regjeringen valgte å ikke benytte eller forlenge opsjonen på NH 90. Komiteen vil samtidig fremheve viktigheten av å få på plass nye redningshelikoptre med stor kapasitet og lang rekkevidde raskt.

Komiteen merker seg at nødnett-prosjektet er 8 mnd. forsinket. Noe som fører til at utbyggingen av fase 1 ikke er ferdig før i 2009.

Komiteen forutsetter at den planlagte evalueringen gjennomføres og at Stortinget blir orientert om dette før utbygging av fase 2 finner sted.

Komiteen viser til at direktoratet for nødkommunikasjon ble etablert 1. april 2007. Direktoratet er

ansvarlig for første utbyggingsområde og skal eie og forvalte det nye felles radiosambandet for nødetatene (politi, brann og helse) på vegne av staten.

Komiteen er kjent med at det for første utbyggingsområde legges opp til etatsvise driftsorganisasjoner for nødnett. Driftsorganisasjonene skal blant annet ivareta administrasjon av egen etats brukere, programmering og reanskaffelser av radioterminaler (telefoner). Samfunnet investerer et betydelig beløp i nødnett, og staten ønsker derfor at etatene realiserer så mange økonomiske og praktisk gevinster og synergier som mulig i lys av at dette er en investering i et felles radio-nett for de tre nødetatene. Komiteen stiller derfor spørsmål ved behovet for etatsvise driftsorganisasjoner ved overgangen til ett felles nødnett. Komiteen mener det bør vurderes om det bør foretas en sentralisering av driftsoppgavene for de tre nødetatene. Komiteen ber Regjeringen komme tilbake til dette før en eventuell beslutning om landsdekkende utbygging.

Komiteen peker på at de frivillige organisasjonene i redningstjenesten er avhengige av et godt samband for å kunne være en effektiv og god samarbeidspartner for de offentlige nød- og beredskapsstatene. Det er derfor viktig at organisasjonene involveres i arbeidet med etablering av nødnettet slik Regjeringen skisserer, også for å sikre at evalueringen av første utbyggingstrinn får tilstrekkelig bredde.

Komiteen er også kjent med at det i deler av landet er svært vanskelig å få gjennomført øvelser, fordi områdene er underlagt ulike typer vern. At et område er underlagt vern betyr ikke at folk ikke ferdes der, og komiteen ber derfor Regjeringen sørge for at det gis anledning til å øve i alle deler av landet hvor de som skal utføre mulige redningsaksjoner, ønsker det. Dette for å gjøre seg kjent med området og for å se om utstyr, som samband, fungerer.

For øvrig viser komiteen til omtale av redningshelikoptertjenesten i St.prp. nr. 1 (2007-2008) fra Justis- og politidepartementet, samt merknader fra forsvarskomiteen i Budsjett-innst. S. nr. 7 (2007-2008).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er dog bekymret for at Regjeringen ikke makter å få på plass nye redningshelikopter iht. tidligere vedtak i Stortinget. Det er skuffende og utilfredsstillende og kan i verste fall føre til at liv går tapt. Hadde man valgt en annen prosess kunne dette, etter disse medlemmers syn, vært unngått.

Likeledes er disse medlemmer overrasket og betenkt over at Hovedredningsssentralene (HRS) ikke får større oppmerksomhet. Uten disse til å koordinere enhver aksjon vil resultatet kunne bli dårligere. Disse medlemmer vil derfor påpeke viktigheten av at HRS-ene tilføres nødvendige ressurser til faglig oppdatering nasjonalt, samt at det gis rom for å delta i internasjonale samarbeidsfora. At man har øvet kan være helt avgjørende når en reell redningssituasjon skal håndteres.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre vil også peke på at man nå har opprettet et direktorat for nødkommunikasjon, som skal styre nødnettet. Disse medlemmer vil i den anledning vise til KOFA, som har kritisert deler av anskaffelsesprosessen, og ber Regjeringen sørge for at de regler som gjelder offentlige anskaffelser, overholdes.

Disse medlemmer vil ellers vise til at det under budsjettøringen kom frem at enkelte av de frivillige organisasjonene var bekymret for hvor store kostnader de måtte dekke, ved fremtidig bruk av det nye nødnettet. Dersom organisasjonene skal kunne gjøre jobben sin på en forventet måte, forutsetter disse medlemmer at dette dekkes fullt ut gjennom tilskudd eller på annen måte. Dersom man skulle havne i en situasjon hvor de frivillige organisasjonene ikke får nødvendig tilgang til nødnettet pga. økonomiske forhold, vil dette kunne ramme redningstjenesten på en uakseptabel måte, noe som vil være utilgivelig.

Disse medlemmer viser til utbyggingen av det nye nødnettet og mener det er viktig å inkludere de frivillige organisasjonene og utgifter knyttet til nytt utstyr også for disse.

Kap. 3455 Redningstjenesten

Post	Formål	Saldert budsjett 2007	Forslag 2008
1	Refusjoner	18 164 000	18 945 000 (+781 000)
	Sum	18 164 000	18 945 000 (+ 781 000)

Komiteen viser til proposisjonene og har ingen ytterligere merknader.

Kap. 460 Spesialenheten for politisaker

Post	Formål	Saldert budsjett 2007	Forslag 2008
1	Driftsutgifter	21 864 000	28 401 000 (+3 537 000)
	Sum	21 864 000	28 401 000 (+3 537 000)

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, vil vise til at saksbehandlingstiden i Spesialenheten for politisaker er på vei ned. Bevilgningen til Spesialenheten for politisaker ble økt med 3 mill. kroner i budsjettet for 2007, samt i Revidert budsjett 2007 med ytterligere 1 mill. kroner til å opprette nye stillinger samt å gjøre organisatoriske endringer i enheten. Flertallet viser til at det, for å effektivisere saksbehandlingen i Spesialenheten fra 1. januar 2008, blir foretatt en sammenslåing av etterforskningsavdelinger slik at antallet avdelinger reduseres fra fem til tre. Nytt elektronisk saksbehandlingsverktøy tas i bruk innen utgangen av året, noe som forhåpentligvis vil bidra til økt effektivitet. For å redusere saksbehandlingstiden ytterligere vil Regjeringen satse videre med 3 mill. kroner i neste års budsjett.

Flertallet vil vise til at det er av avgjørende betydning at politiet opprettholder en høy tillit i alle deler av befolkningen. Flertallet er tilfreds med at Regjeringen planlegger å gjennomføre en evaluering av Spesialenheten samtidig med en gjennomgang av klageordningen i politiet. Flertallet har merket seg at det skal nedsettes et utvalg som skal undersøke om forutsetningene som lå til grunn ved opprettelsen av Spesialenheten er oppfylt. Dette gjelder blant annet organiseringen og dimensjoneringen av enheten, samt arbeidsmetoder, saksbehandlingsrutiner, saksbehandlingstid og uavhengighetsaspektet. Utvalget skal også vurdere samvirket mellom Spesialenheten og klageordningen. Evalueringen planlegges gjennomført i 2008. Dette vil være av viktig betydning for å sikre at den høye grad av

tillit som politi- og lensmannsetaten har nytt godt av i sitt møte med publikum, opprettholdes. Flertallet ser fram til resultatet av denne evalueringen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre ser med bekymring på saksbehandlingstiden for Spesialenheten for politisaker. Disse medlemmer er av den oppfatning at dersom denne enheten skal ivareta sin funksjon på en tillitskapende måte, må den utføre sine oppgaver deretter. Ikke minst av hensyn til alle berørte i slike belastende saker er tillit avgjørende.

Disse medlemmer vil påpeke at det har fremkommet kritikk fra flere hold om saksbehandlingstid og resultater fra enheten. Disse medlemmer er derfor positiv til at enheten styrkes neste år, men er like fullt ikke sikre på om dette er nok til å oppnå de mål som er satt.

Disse medlemmer vil derfor understreke nødvendigheten av at Spesialenheten for politisaker får tilført nødvendige ressurser til å løse sine oppgaver, herunder personalmessige og tekniske ressurser. Disse medlemmer mener noe annet vil virke mot intensjonen til enheten.

Disse medlemmer mener videre at de forhold som her er påpekt bør vektlegges når man neste år skal foreta en evaluering av enheten. Disse medlemmer ser frem til å få seg forelagt nevnte evaluering.

Disse medlemmer ser også frem til å få Justisdepartementets vurdering av dagens system satt opp mot et mulig polititilsyn.

Kap. 466 Særskilte straffesaksutgifter m.m.

Post	Formål	Saldert budsjett 2007	Forslag 2008
1	Driftsutgifter	626 591 000	670 100 000 (+43 509 000)
	Sum	626 591 000	670 100 000 (+ 43 509 000)

Komiteen er fornøyd med at Regjeringen legger opp til en viktig utvidelse av retten til bistandsadvokat. Det at man nå utvider retten til også å gjelde blant annet ofre for seksuelle handlinger mot barn, vold i nære relasjoner, ofre for menneskehandel og kjønnslemlestede, vil sikre nye grupper fornærmede viktige rettigheter i forbindelse med sakens behandling i rettssystemet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre registrerer at Regjeringen styrker dette kapittelet og finner det helt nødvendig. Selv om det meste her er regelstyrt, viser budsjettforslaget også Regjeringens ønske om å prioritere dette området.

Disse medlemmer er fornøyd med den styrking som kommer mht. økt adgang til retten til bistandsadvokat. Disse medlemmer slutter seg til Regjeringens vurderinger og håper dette vil bidra til å hjelpe ofrene for kriminalitet.

Komiteen vil videre understreke viktigheten av gode og forsvarlige tolketjenester. Kostnadene til dette har økt vesentlig, og det er sannsynlig at de vil fortsette å øke. Samtidig er det viktig at kvaliteten på tolkene sikres av hensyn til rettssikkerheten til den enkelte og derigjennom at lovverket overholdes.

Kap. 467 Norsk Lovtidend

Post	Formål	Saldert budsjett 2007	Forslag 2008
1	Driftsutgifter	3 639 000	3 737 000 (+98 000)
	Sum	3 639 000	3 737 000 (+98 000)

Komiteen er opptatt av at Norsk Lovtidend oppfyller de krav og forventninger som stilles. At oppda-

tert lovgivning er tilgjengelig er en forutsetning for dette. Komiteen har ingen øvrige merknader.

Kap. 468 Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker

Post	Formål	Saldert budsjett 2007	Forslag 2008
1	Driftsutgifter	11 357 000	12 725 000 (+1 368 000)
	Sum	11 357 000	12 725 000 (+1 368 000)

Komiteen er opptatt av at Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker gis økonomiske rammer som gjør det mulig å oppfylle de intensjoner Stortinget har satt og som publikum forventer. I enhver rettsstat vil det være dommer hvor tvil om korrekthet foreligger. Kommisjonen har således en vesentlig oppgave i å ivareta dette.

Komiteen er derfor opptatt av at systemet er slik at det har borgernes tillit. Adgangen til å kunne få gjenopptatt en straffesak er nettopp et slikt verktøy.

Komiteen vil derfor understreke nødvendigheten av at kommisjonen gis tilstrekkelige ressurser til å

utføre sine oppgaver på en tilfredsstillende måte og med en saksbehandlingstid som ikke påfører unødvendig belastning for noen av partene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at kommisjonen samtidig må ha et kritisk blikk mot avgitte dommer, der det er grunnlag for dette. Rettsstaten må være så "romslig" at det må være tillatt å stille spørsmål uten at dette oppfattes som mistillit til avsatte dommer.

Kap. 470 Fri rettshjelp

Post	Formål	Saldert budsjett 2007	Forslag 2008
1	Driftsutgifter	6 219 000	6 380 000 (+161 000)
70	Fri sakførsel	390 878 000	412 073 000 (+21 195 000)
71	Fritt rettsråd	198 223 000	159 949 000 (-38 274)
72	Tilskudd til spesielle rettshjelpiltak	23 975 000	29 006 000 (+5 031 000)
	Sum	619 295 000	607 408 000 (-11 887 000)

Komiteen viser til at Regjeringen har poengtert viktigheten av å sikre et godt rettshjelpstilbud, slik at de som har rett også skal ha mulighet til å få rett. Komiteen viser til at justiskomiteen tidligere har påpekt, og at Regjeringen i Soria Moria-erklæringen har påpekt at rettshjelpordningen skal gjennomgå og forbedres.

Komiteen vil videre påpeke at de spesielle rettshjelpiltakene fyller en viktig funksjon for at flere grupper i samfunnet skal få et godt rettshjelpstilbud. Komiteen er tilfreds med Regjeringens forslag til budsjett som innebærer en økning på 4 mill. kroner i forhold til saldert budsjett for 2007 til tilskudd til spesielle rettshjelpiltak. Komiteen vil særlig fremheve

at lavterskel rettshjelptiltakene er viktige i fattigdomsbekjempelsen.

Komiteen er derfor svært tilfreds med at bevilgningen er økt til utvidelse av ordningen med advokatvakt ved kasesentre og Dixi-sentre.

Komiteen ser også frem til en helhetlig gjennomgang av rettshjelpordningen i Norge som vil føre til en bedre ordning for fri rettshjelp til de som trenger det.

Komiteen viser til at Regjeringen vil gi fornærmede og etterlatte bedre oppfølging og styrke ofrenes stilling. Ofre for alvorlig kriminalitet, og særlig voldskriminalitet og seksualforbrytelser skal sikres bedre oppfølging enn i dag. Regjeringen foreslår derfor å øke bevilgningene med 13,35 mill. kroner for å styrke fornærmedes og etterlattes stilling og rettigheter i straffeprosessen. Blant annet vil ordningen med bistandsadvokat utvides og styrkes.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er enige i at viktigheten av bistand gjennom bistandsadvokatorordningen er viktig i forhold til å ivareta rettigheter for kriminalitetsofre. Disse medlemmer vil likevel påpeke at rettighetene er avhengig av hvilke lover, regler og ordninger Stortinget gir for å ivareta ofrene. Det betyr slik disse medlemmer ser det at man også må ha større fokus på å gi flere reelle juridiske rettigheter til ofre og pårørende. Uten juridiske lovfestede rettigheter vil en bistandsadvokat ha lite å bidra med. Disse medlemmer viser i den sammenheng til sitt alternative budsjett og sine merknader hvor Fremskrittspartiet fremmer forslag om å opprette et ombud for kriminalitetsofre og bygge opp en offer og pårørendeomsorg. Disse medlemmer mener et eget ombud vil være viktig i forhold til å tale ofrenes sak, ikke bare i forhold til å ivareta rettigheter, men også være en pådriver ovenfor Stortinget.

Kap. 3470 Fri rettshjelp

Post	Formål	Saldert budsjett 2007	Forslag 2008
1	Tilkjente saksomkostninger m.m.	2 876 000	3 000 000 (+124 000)
Sum		2 876 000	3 000 000 (+124 000)

Komiteen viser til proposisjonene og har ingen ytterligere merknader.

Kap. 471 Statens erstatningsansvar

Post	Formål	Saldert budsjett 2007	Forslag 2008
71	Erstatningsansvar m.m.	142 940 000	124 237 000 (+18 703 000)
72	Erstatning for uberettiget straffeforfølging	14 399 000	17 018 000 (+2 671 000)
Sum		278 564 000	141 255 000 (-137 309 000)

Komiteen viser til at dette kapittel styres av det antall saker hvor det påhviler staten et økonomisk ansvar. Likeledes at disse ikke fullt ut kan planlegges og at det derfor er snakk om overslagsbevilgninger.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, forventer at staten så snart som mulig etter dom

gjør opp for seg, slik at den part som har fått medhold slipper unødvendig belastning.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre forventer at staten, uten opphold, gjør opp for seg så snart det foreligger dom, slik at den part som har fått medhold slipper unødvendig belastning.

Kap. 472 Voldsoffererstatning og rådgivning til kriminalitetsofre

Post	Formål	Saldert budsjett 2007	Forslag 2008
1	Driftsutgifter	29 684 000	18 072 000 (-11 612 000)
70	Erstatning til voldsofre		150 083 000
Sum		29 684 000	168 155 000 (+138 471 000)

Komiteen er positiv til at oppfølgingen av ofre for kriminalitet, og særlig voldskriminalitet, nå styrkes, og er glad for at rådgivingskontorene for kriminalitetsofre har blitt en permanent ordning. Komiteen viser også til at det er viktig på sikt å arbeide med å opprette et rådgivingskontor i hvert politidistrikt.

Komiteen viser til den nylig fremlagte Ot.prp. nr. 10 (2007-2008) fra Regjeringen om å styrke ofrenes rettigheter. Voldsoffererstatningsordningen ble lovfestet i 2001 og kommer inn som en subsidiær løsning om det ikke er mulig å få erstatning utbetalt av skadevolderen selv. Komiteen ser frem til de bebudede endringene i voldsoffererstatningsloven der det bl.a. foreslås en utvidelse og klargjøring av hvilke straffbare voldshandlinger som skal omfattes av ordningen. Blant annet skal alvorlige trusselhandlinger, mishandling i nære relasjoner og menneskehandel omfattes. Komiteen ser det som viktig å utvide fornærmedes rett til erstatning, som f.eks. barn som har vært vitne til vold i nære relasjoner, og at det blir lempet på kravet om politianmeldelse.

Komiteen mener at saksbehandlingstiden i dag er for lang, og at det må settes inn tiltak for å få ned saksbehandlingstiden for eksempel gjennom forenklet behandling av saker som ikke byr på vesentlige tvils spørsmål.

Komiteen er òg svært fornøyd med forslaget om et prosjekt med gratis støttetelefon for kriminalitetsofre, noe som vil styrke offerets stilling og blir et tilgjengelig tilbud for hele landet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre er av den formening at voldsoffererstatning skal bidra til at voldsofre ikke blir økonomisk skadelidende etter et voldsovergrep. Det er også et viktig tiltak der gjerningsmannen er ukjent eller har dårlig betalingsevne. Disse medlemmer mener det er et samfunnsansvar å hjelpe dem som blir utsatt for en voldsforbrytelse, og voldsoffererstatning er derfor et viktig tiltak.

Disse medlemmer ser frem til at Regjeringen kommer med en lovendring som vil gi kriminalitetsofre og pårørende en bedre oppfølging, og styrke offerets stilling. Disse medlemmer er positiv til de lovendringene som er varslet, som blant annet innebærer at flere vil kunne få voldsoffererstatning (barn som er vitne til vold, etterlatte etter drapsofre mv.). Disse medlemmer viser også til prosjektet med en gratis støttetelefon for kriminalitetsofre. Dette vil styrke deres stilling og gi et tilgjengelig tilbud til dem som har blitt utsatt for en kriminell handling.

Disse medlemmer viser til at personer som blir utsatt for vold ofte pådrar seg utgifter og befinner seg i en ny og forverret situasjon som følge av vold. Disse medlemmer vil påpeke viktigheten av at saksbe-

handlingstiden av voldsoffererstatningen er så rask som mulig, for ikke å påføre ofrene en ekstra byrde.

Disse medlemmer registrerer også at mange voldsofre får en langt lavere erstatning enn den man er tilkjent av domstolene. Dette mener disse medlemmer er uheldig. Den som blir utsatt for vold, føler ofte et misforhold mellom den erstatning som gis og den skade de har blitt påført. Disse medlemmer mener derfor at Kontoret for voldsoffererstatning må arbeide for at erstatningen som gis står i samsvar med den erstatning voldsofferet er tilkjent av domstolene. Man må i denne sammenheng være bevisst på den funksjonen erstatningen skal ivareta. Erstatningsretten har som hovedmål å gjenopprette en økonomisk ubalanse som er skapt av en erstatningsbetingende handling. Erstatningen viser dermed hvor høyt erstatningsbeløpet må være for at offeret ikke skal bli økonomisk skadelidende. Dette betyr at dersom man ikke får den domstolsfaste erstatningen, vil man bli offer i dobbelt forstand. En rekke ofre for kriminalitet taper i dag økonomisk, i tillegg til den menneskelige påkjenning det kan være å bli utsatt for en kriminell handling.

Disse medlemmer viser til Regjeringens forslag om endringer i voldsoffererstatningsloven. Disse medlemmer viser til at denne loven kan ha avgjørende betydning for hvordan et kriminalitetsoffer føler seg ivaretatt av samfunnet etter å ha blitt utsatt for et overgrep. Statens vilje til å bidra til å rette opp overgrep bl.a. gjennom en økonomisk kompensasjon vil ikke på noen måte gjøre opp for det vedkommende er utsatt for, men vil likevel kunne fremstå som et positivt bidrag.

Disse medlemmer er kjent med at det i dag praktiseres en noe merkelig og avgrenset form for erstatning i tilfeller der flere parter sitter igjen etter å ha mistet noen av sine nærmeste. Dagens erstatning har et øverste beløp som må deles på de etterlatte uavhengig av hvor mange de er og hvor hardt de er rammet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener dette er helt urimelig og vil understreke at det må være lovens intensjon at slike rettigheter skal være individuelle. Disse medlemmer viser også til dagens praksis hvor man som offer tilkjennes et erstatningsbeløp gjennom domstolsbehandlingen mens man i etterkant ender opp med et helt annet beløp etter at kontoret for voldsoffererstatninger har gjennomgått saken. Disse medlemmer mener at en slik praksis ikke er i tråd med loven og de nevnte rettigheter og fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen vurdere å komme tilbake i Revidert nasjonalbudsjett 2008 med et forslag om at voldsoffererstatningens begrensning til 20 G gjelder pr. person."

Kap. 473 Justissekretariatene

Post	Formål	Saldert budsjett 2007	Forslag 2008
1	Driftsutgifter		25 252 000
	Sum		25 52 000

Komiteen er bekymret over signalene om at Stortingets billighetserstatningsutvalg 1 og 2 ikke har kapasitet nok til å behandle de fremlagte saker. Det er også prognoser som viser at saker som nå ligger i systemet til behandling i sekretariatene er sterkt økende, og vil føre til at man vil få enda flere saker inn til Stortinget. Komiteen viser til brev fra Justisdepartementet av 21. november 2007 som er oversendt komiteen fra Presidensskapet. Brevet følger vedlagt innstillingen.

Komiteen fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget samtykker i at Kongen oppnevner et nytt midlertidig utvalg på tre medlemmer til å behandle søknader om billighetserstatning av statskassen (Billighetserstatningsutvalg III)."

Kap. 3473 Justissekretariatene

Post	Formål	Saldert budsjett 2007	Forslag 2008
1	Diverse inntekter		200 000
	Sum		200 000

Komiteen viser til proposisjonene og har ingen ytterligere merknader.

Kap. 474 Konfliktråd

Post	Formål	Saldert budsjett 2007	Forslag 2008
1	Driftsutgifter	41 095 000	42 032 000 (+937 000)
	Sum	41 095 000	42 032 000 (+937 000)

Komiteen mener det er viktig å legge til rette for et lett tilgjengelig konfliktløsningstilbud, slik at en på et tidlig tidspunkt får avklart og løst juridisk uenighet og konflikter på en god og effektiv måte "både innenfor sivilretten, strafferetten og mekling i konflikter utenfor rettsvesenet." Komiteen viser til at jo tidligere i prosessen parten eller partene løser sitt problem eller sine problemer, desto rimeligere blir saken for alle parter.

Komiteen ser på konfliktrådene som et viktig supplement til den ordinære strafferettspleien og en naturlig del av straffesakskjeden. Slik komiteen ser det, er det spesielt viktig å utvide bruken overfor barn og unge. Dette vil gi førstegangsforbrytere en mulighet til å gjøre opp for seg, uten at det trenger å få for store følger videre i livet deres. Komiteen viser til at konfliktrådene skal samarbeide med oppfølgings-teamene for unge lovbrøyttere som er opprettet i Oslo, Stavanger og Kristiansand. Komiteen vil også vise til Trondheim der oppfølgingsteamet er forankret i konfliktrådet.

Komiteen er positiv til at det arbeides for å øke antall saker der møter i regi av konfliktråd benyttes som alternativ til domstolsbehandling, spesielt gjelder dette unge førstegangsforbrytere. Komiteen viser til at konfliktrådene skal være et synlig og godt tilbud for de som er direkte eller indirekte berørt av en kriminell handling. Komiteen ser på bruken av stormøter som svært positiv, da disse i større grad ivaretar ofrenes behov og utvider rollen til pårørende og andre berørte i konfliktrådsmøte. Komiteen viser også til at det arbeides videre med å utvikle tiltak som kan virke gjenopprettende og forsonende. Komiteen ser også frem til evalueringen av det treårige prøveprosjektet der 71 lensmenn er delegert påtalekompetanse til å overføre enkelte straffesaker til konfliktrådsmeikling, med tanke på å utvide ordningen, og at den kan bli permanent.

Komiteen vil vise til at det er viktig med et godt samarbeid mellom politi og konfliktråd, og mellom kriminalomsorgen og konfliktråd.

Komiteen registrerer at konfliktrådene får flere alvorlige og kompliserte saker som krever økte ressurser og nye metoder. Komiteen mener en må øke bruken av konfliktråd i tråd med prinsippene for "restorative justice". Komiteen mener det er viktig at Norge hele tiden er aktiv internasjonalt i arbeidet med utvikling av alternativ konflikthåndtering. Komiteen viser også til at forventningene til konfliktrådene stadig øker både fra politiet og faglig hold.

Komiteen er derfor bekymret i forhold til utfordringene som konfliktrådene står overfor. Komiteen peker på at konfliktrådene må ha realistiske budsjett-rammer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er bekymret i forhold til de utfordringene som konfliktrådene står overfor. Disse medlemmer mener Regjeringens budsjett-rammer vil føre til at konfliktrådene må avvise sivile saker, deriblant saker på

ungdom under 15 år. Dette vil være sterkt beklagelig. Disse medlemmer registrerer også at flere alvorlige og kompliserte saker krever økte ressurser og nye metoder.

Disse medlemmer vil for øvrig vise til sin styrking av dette kapittelet i sitt alternative budsjett, jf. omtale under pkt. 4.2.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil også fremheve det viktige arbeidet som gjøres i konfliktrådene, spesielt i relasjon til barn og ungdom. Disse medlemmer ønsker økt bruk av konfliktråd, også overfor lovbrutere under den kriminelle lavalder, og viser til Høyres alternative statsbudsjett, jf. pkt. 4.2 der det ble foreslått å styrke bevilgningene til konfliktrådene med 5 mill. kroner neste år. Bruk av såkalt "størømte" som metode når det er mange involverte har gitt positive resultater. Metoden må derfor gjøres tilgjengelig for alle konfliktrådene i landet.

Kap. 3474 Konfliktråd

Post	Formål	Saldert budsjett 2007	Forslag 2008
2	Refusjoner	1 000 000	1 043 000 (+43 000)
Sum		1 000 000	1 043 000 (+43 000)

Komiteen viser til proposisjonene og har for øvrig ingen merknader.

Kap. 475 Bobehandling

Post	Formål	Saldert budsjett 2007	Forslag 2008
1	Driftsutgifter	51 411 000	46 556 000 (-4 855 000)
21	Spesielle driftsutgifter	7 274 000	7 587 000 (+313 000)
Sum		58 685 000	54 143 000 (-4 542 000)

Komiteen viser til proposisjonene og har for øvrig ingen merknader.

5. FORSLAG FRA MINDRETALL

Rammeuavhengige forslag

Forslag fra Fremskrittspartiet og Høyre:

Forslag 1

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med forslag til godtgjøring av meddommere i Revidert nasjonalbudsjett.

Forslag 2

Stortinget ber Regjeringen vurdere å igangsette en politistudie etter modell av Forsvarsstudien. Det bør nedsettes et bredt sammensatt utvalg som får som mandat å foreta en grundig analyse av sentrale utviklings-trekk nasjonalt og internasjonalt som påvirker det norske politiets oppgaver og fremtidig mannskaps- og ressursbehov.

Forslag 3

Stortinget ber Regjeringen utrede fordeler og ulemper ved militær eller sivil drift av redningshelikopterbasene, spesielt med sikte på de økonomiske sider og

avklarte styringsforhold. Utredningen bes presentert i løpet av våren 2008.

Forslag 4

Stortinget ber Regjeringen vurdere om erfaringer fra SAFT-prosjektet bør benyttes til å opprette et permanent og uavhengig kompetansesenter for barns og unges mediebruk.

Forslag 5

Stortinget ber Regjeringen sørge for at det utarbeides en konkret plan for gjennomføring og finansiering av tilrettelegging av domstoler for hørselshemmede.

Forslag 6

Stortinget forutsetter at fengselskapasitet blir et sentralt tema i kriminalomsorgsmeldingen, og ber Regjeringen komme tilbake i Revidert nasjonalbudsjett for

2008 med en plan om nytt fengsel på Haugalandet, samt en vurdering om eksisterende bygg kan omgjøres og tilpasses forvaringsplasser.

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 7

Stortinget ber Regjeringen vurdere å komme tilbake i Revidert nasjonalbudsjett 2008 med et forslag om at voldsoffererstatningens begrensning til 20 G gjelder pr. person.

Forslag fra Høyre:

Forslag 8

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake i Revidert nasjonalbudsjett 2008 med forslag om opprettelse av et sjette Barnehus i det sentrale Oslo-området.

6. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser til proposisjonene og det som står foran, og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Rammeområde 5 (Justis)

I

På statsbudsjettet for 2008 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
61		Høyesterett		
	1	Driftsutgifter	61 509 000	
400		Justisdepartementet		
	1	Driftsutgifter	240 274 000	
	71	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	10 872 000	
410		Tingrettene og lagmannsrettene		
	1	Driftsutgifter	1 328 733 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	45 250 000	
411		Domstoladministrasjonen		
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 410 post 1	61 878 000	
412		Tinglysingsprosjektet		
	1	Driftsutgifter	170 489 000	
413		Jordskifterettene		
	1	Driftsutgifter	156 192 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres	7 239 000	
414		Forliksråd og andre domsutgifter		
	1	Driftsutgifter	96 215 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	49 249 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning		
	1	Driftsutgifter	2 242 472 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 430 post 1</i>	54 785 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	160 980 000	
	60	Refusjoner til kommunene, forvaringsdømte mv., <i>kan overføres</i>	27 200 000	
	70	Tilskudd	17 137 000	
432		Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS)		
	1	Driftsutgifter	191 831 000	
440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1</i>	7 422 102 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	68 929 000	
	22	Søk etter omkomne på havet, i innsjøer og vassdrag, <i>kan overføres</i>	7 302 000	
	23	Sideutgifter i forbindelse med sivile gjøremål	54 634 000	
	70	Tilskudd	10 278 000	
	71	Tilskudd Norsk rettsmuseum	2 422 000	
	73	Tilskudd til EUs yttergrensefond	47 000 000	
441		Oslo politidistrikt		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 440 post 1</i>	1 479 731 000	
442		Politihøgskolen		
	1	Driftsutgifter	288 027 000	
445		Den høyere påtalemyndighet		
	1	Driftsutgifter	113 202 000	
446		Den militære påtalemyndighet		
	1	Driftsutgifter	5 120 000	
448		Grensekommisæreren		
	1	Driftsutgifter	4 977 000	
450		Sivile vernepliktige		
	1	Driftsutgifter	95 746 000	
452		Sentral krisehåndtering		
	1	Driftsutgifter	10 056 000	
455		Redningstjenesten		
	1	Driftsutgifter	459 520 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	7 517 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	131 455 000	
	71	Tilskudd til frivillige organisasjoner i redningstjenesten	12 211 000	
	72	Tilskudd til nød- og sikkerhetstjenester	81 469 000	
460		Spesialenheten for politisaker		
	1	Driftsutgifter	28 401 000	
466		Særskilte straffesaksutgifter m.m.		
	1	Driftsutgifter	670 100 000	
467		Norsk Lovtidend		
	1	Driftsutgifter	3 737 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
468		Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker		
	1	Driftsutgifter	12 725 000	
470		Fri rettshjelp		
	1	Driftsutgifter	6 380 000	
	70	Fri sakførsel	412 073 000	
	71	Fritt rettsråd	159 949 000	
	72	Tilskudd til spesielle rettshjelptiltak	29 006 000	
471		Statens erstatningsansvar		
	71	Erstatningsansvar m.m., <i>overslagsbevilgning</i>	124 237 000	
	72	Erstatning for uberettiget straffeforfølgning, <i>overslagsbevilgning</i>	17 018 000	
472		Voldsoffererstatning og rådgiving for kriminalitetsofre		
	1	Driftsutgifter	18 072 000	
	70	Erstatning til voldsofre, <i>overslagsbevilgning</i>	150 083 000	
473		Justissekretariatene		
	1	Driftsutgifter	25 252 000	
474		Konfliktråd		
	1	Driftsutgifter	42 032 000	
475		Bobehandling		
	1	Driftsutgifter	46 556 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	7 587 000	
		Totale utgifter		16 977 211 000
Inntekter				
3400		Justisdepartementet		
	1	Diverse inntekter	78 000	
3410		Rettsgebyr		
	1	Rettsgebyr	128 903 000	
3412		Tinglysingsprosjektet		
	1	Gebyrinntekter, borettsregister	57 650 000	
	2	Gebyrinntekter, fast eiendom	1 057 185 000	
3413		Jordskifterettene		
	1	Saks- og gebyrinntekter	12 398 000	
	2	Sideutgifter	7 310 000	
3430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning		
	2	Arbeidsdriftens inntekter	48 359 000	
	3	Andre inntekter	17 238 000	
	4	Tilskudd	1 508 000	
3432		Kriminalomsorgens utdanningssenter (KRUS)		
	3	Andre inntekter	1 470 000	
3440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten		
	1	Gebyrer	257 440 000	
	2	Refusjoner mv.	215 009 000	
	4	Gebyrer - vaktelskap	1 207 000	
	6	Gebyrer - utlendingssaker	112 830 000	
	7	Gebyrer - sivile gjøremål	540 021 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
3441		Oslo politidistrikt		
	2	Refusjoner	22 543 000	
	3	Salgsinntekter	190 000	
	5	Personalbarnehage	2 640 000	
3442		Politihøgskolen		
	2	Diverse inntekter	5 481 000	
	3	Inntekter fra Justissektorens kurs- og øvingscenter	15 308 000	
3450		Sivile vernepliktige, driftsinntekter		
	1	Inntekter av arbeid	43 659 000	
	2	Andre inntekter	464 000	
3455		Redningstjenesten		
	1	Refusjoner	18 945 000	
3470		Fri rettshjelp		
	1	Tilkjente saksomkostninger m.m.	3 000 000	
3473		Justissekretariatene		
	1	Diverse inntekter	200 000	
3474		Konfliktråd		
	2	Refusjoner	1 043 000	
		Totale inntekter		2 572 079 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2008 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 400 post 1	kap. 3400 post 1
kap. 410 post 1	kap. 3410 post 3
kap. 411 post 1	kap. 3411 post 3
kap. 412 post 1	kap. 3412 post 1
kap. 413 post 1	kap. 3413 post 1
kap. 413 post 21	kap. 3413 post 2
kap. 430 post 1	kap. 3430 postene 3 og 4
kap. 430 post 21	kap. 3430 post 2
kap. 432 post 1	kap. 3432 post 3
kap. 440 post 1	kap. 3440 postene 2, 3 og 6
kap. 441 post 1	kap. 3441 postene 2, 3 og 5
kap. 442 post 1	kap. 3442 postene 2 og 3
kap. 455 post 1	kap. 3455 post 1
kap. 474 post 1	kap. 3474 post 2

III

Bestillingsfullmakt

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2008 kan bestille varer utover den gitte bevilgning, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter	40 mill. kroner

IV

Videreføring av bobehandling

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2008 kan bestemme at det under ordningen med utgifter til fortsatt bobehandling pådras forpliktelser utover gitt bevilgning under kap. 475 Bobehandling, post 21 Spesielle driftsutgifter, med inntil 10 mill. kroner, men slik at totalrammen for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 33 mill. kroner.

V

Nettobudsjettering

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2008 kan:

1. nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 475 Bobehandling, post 21 Spesielle driftsutgifter, inntekter ved avholdelse av kurs og konferanser i regi av Konkursrådet, samt inntekter fra rådets øvrige virksomhet.

2. nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 475 Bobehandling, post 21 Spesielle driftsutgifter, tilbakebetalte inntekter under ordningen med utgifter til bobehandling.

VI

Førtidsdimittering i siviltjenesten

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2008 kan bestemme førtidsdimittering av mannskaper slik det fremgår i omtalen under kap. 450 Sivile vernepliktige i St.prp. nr. 1 (2007-2008).

VII

Stortinget samtykker i at Kongen oppnevner et nytt midlertidig utvalg på tre medlemmer til å behandle søknader om billighetserstatning av statskassen (Billighetserstatningsutvalg III).

Oslo, i justiskomiteen, den 28. desember 2007

Anne Marit Bjørnflaten

leder og ordf. for kap. 400 og 3400

Elisabeth Aspaker

ordf. for kap. 61, 410, 411, 412, 3410 og 3412

Thomas Breen

ordf. for kap. 440, 441, 442, 3440, 3441 og 3442

Akhtar Chaudhry

ordf. for kap. 430, 432, 3430 og 3432

André Oktay Dahl

ordf. for kap. 413, 414 og 3413

Jan Arild Ellingsen

ordf. for kap. 460, 466, 467, 468 og 471

Ingrid Heggø

ordf. for kap. 455 og 3455

Solveig Horne

ordf. for kap. 472, 474 og 3474

Hilde Magnusson Lydvo

ordf. for kap. 450, 452, 470, 473, 475, 3450, 3470 og 3473

Morten Ørsal Johansen

ordf. for kap. 445, 446 og 448

Vedlegg

Brev fra Justis- og politidepartementet, v/statsråden til Stortingets presidentskap, datert 21. november 2007

Opprettelse av nytt midlertidig billighetserstatningsutvalg

Stortingets billighetserstatningsordning er flere ganger blitt tilpasset og utvidet. Utvidelsen av ordningen ved vedtakelsen av St.meld. nr. 44 (2003-2004) *Erstatningsordning for krigsbarn og erstatningsordninger for romanifolk/tatere og eldre utdanningskadelidende samer og kvener* og St.meld. nr. 24 (2004-2005) *Erstatningsordninger for barn i barneheimar og spesialskular for barn med åtferdsvanskar* har medført en vesentlig økning i antall søknader.

Saksbehandlerkapasiteten i forberedende instanser har blitt vesentlig styrket de senere årene, samtidig som det har blitt nedlagt et betydelig arbeid for å bedre og effektivisere saksbehandlingsprosedyrene. Dette har medført en sterk økning i antall saker til Justissekretariatene og dermed til billighetserstatningsutvalgene for avgjørelse. Det oversendes nå om lag 200 saker hver måned fra de forberedende etater (Barne- ungdoms- og familiedirektoratet, Utdanningsdirektoratet og Sosial- og helsedirektoratet) til Justissekretariatene, som ferdigstiller til utvalgene mellom 220 og 260 saker i måneden. Dette har ført til at det nå ligger om lag 800 ferdig forberedte saker i påvente av behandling i de to eksisterende billighetserstatningsutvalgene. Det må påregnes at saksmengden til utvalgene vil vedvare noen år fremover både fordi det forventes et høyt antall nye søknader og fordi det pt. ligger om lag 2600 saker til behandling i systemet. Lang saksbehandlingstid i disse sakene vil være i strid med Stortingets klare forutsetninger, og vil gi svært uheldige konsekvenser for

søkere som allerede har ventet svært lenge på å få sine søknader behandlet.

Regjeringens målsetting er at saksbehandlingstiden totalt sett ikke skal overstige 12/14 måneder i de forberedende instanser. På bakgrunn av det store antallet ferdig forberedte saker mener jeg at det er behov for å opprette et billighetserstatningsutvalg III for å nå målsettingene om en rask behandling av disse sakene. Det er derfor vesentlig at spørsmålet om et nytt BU III avklares raskt slik at et nytt utvalg kan være operativt så snart som mulig. Utvalget bør være midlertidig og i første omgang ha en varighet på tre år. Jeg viser i denne forbindelse til St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2007-2008) hvor regjeringen foreslår å øke bevilgningen til Justissekretariatene med 10,1 mill. kr, hvor det blant annet er avsatt midler til opprettelse av et nytt billighetserstatningsutvalg.

Selv med opprettelsen av et nytt billighetserstatningsutvalg kan det ta opptil ett år å få avgjort de sakene som per i dag ligger på vent for behandling i utvalgene. Det kan derfor være viktig å vurdere også andre tiltak, som å øke møtrefrekvensen og dermed kapasiteten i utvalgene. Videre kan det, i saker hvor det synes utvilsomt at søker vil få tilkjent billighetserstatning, vurderes om avgjørelseskompetansen kan delegeres til utvalgsleder.

Jeg tillater meg på denne bakgrunn å be om forslag fra Stortingets presidentskap til medlemmer og personlige varamedlemmer til et midlertidig Billighetserstatningsutvalg III, samt at presidentskapet vurderer tiltak som kan bidra til å øke kapasiteten i utvalgene.

